

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ

ΘΕΜΑ: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΠΛΑΣΤΙΚΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ ΣΤΙΣ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ:

Κατερίνα Μάκη

Δέσποινα Μαργιώτη

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ:

Αρτίν Δανελιάν

ΠΑΤΡΑ 1999

ΑΡΙΘΜΟΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ 2675

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ

ΘΕΜΑ: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΠΛΑΣΤΙΚΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ ΣΤΙΣ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ:

Κατερίνα Μάκη

Δέσποινα Μαργιώτη

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ:

Αρτίν Δανελιάν

ΠΑΤΡΑ 1999

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	1
-ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟ ΧΡΗΜΑ	2
• Ιστορική Εξέλιξη του Χρήματος	3
• Λειτουργίες του Χρήματος	7
-ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΡΤΕΣ-ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ	9
-ΕΙΔΗ ΚΑΡΤΩΝ	12
-ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΠΛΑΣΤΙΚΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ	15
-Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΑΓΟΡΑ ΠΛΑΣΤΙΚΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΚΑΡΤΩΝ	19
-ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΚΑΡΤΩΝ ΠΟΥ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΣΤΗΝ ΧΩΡΑ ΜΑΣ	23
-Η ΕΞΥΠΝΗ ΚΑΡΤΑ	33
-ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΚΑΡΤΩΝ	35
-ΙΔΙΟΜΟΡΦΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΝΤΑΙ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΜΑΣ	38
-ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ-ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΚΑΡΤΩΝ	44
-Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ ΣΤΙΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΡΤΕΣ	48
-ΠΟΙΟΙ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝ ΤΟ ΠΛΑΣΤΙΚΟ ΧΡΗΜΑ	50
-ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΣΕΧΕΙ Ο ΧΡΗΣΤΗΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΚΑΡΤΩΝ	59
-ΑΛΛΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗΣ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	62
• Α.Τ.Μ.'s	
• Ρ.Ο.Σ.	
• ΔΙΑΣ	
-ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΤΡΑΠΕΖΩΝ	70
-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ	72
-ΠΙΝΑΚΕΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΚΑΡΤΩΝ ΠΟΥ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΓΟΡΑ	75
-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	77

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Σαν τελειόφοιτοι του τμήματος διοίκησης επιχειρήσεων επιλέξαμε σαν θέμα, για να εκπονήσουμε την πτυχιακή μας εργασία το "Πλαστικό χρήμα".

Και αυτό γιατί πιστεύουμε ότι μέσα από την έρευνα για την αναζήτηση των απαραίτητων στοιχείων θα μαθαίναμε αρκετά γύρω από την χρήση και τη χρησιμότητα των καρτών.

Αν και η ανάγκη των στοιχείων ήταν δύσκολη, επειδή το πλαστικό χρήμα μπήκε πρόσφατα στα ζωή μας, θα θέλαμε να πιστεύουμε ότι καταφέραμε να δώσουμε μια πλήρη εικόνα του θέματος.

Την πτυχιακή μας εργασία την αναλύσαμε στις εξής ενότητες-κεφάλαια. Στην αρχή αναλύσαμε το χρήμα σαν γενική έννοια και την πορεία του μέσα στο χρόνο. Παρακολουθήσαμε τη δημιουργία του πλαστικού χρήματος, την εξέλιξή του και την οικονομική κατάσταση που διαμόρφωσε τόσο στην ελληνική όσο και στην παγκόσμια αγορά.

Δώσαμε ιδιαίτερη βάση στην διαδικασία έκδοσης των καρτών και στα μειονεκτήματα-πλεονεκτήματα τους, θέλοντας με αυτό κατ' αρχάς να μάθουμε και ύστερα να πληροφορήσουμε, το δυνατόν καλύτερα τους ενδιαφερόμενους και τους χρήστες των καρτών, τόσο για τις ευκαιρίες που τους παρέχονται όσο και για τους κινδύνους που διατρέχουν.

Κατόπιν αναφέραμε στα διατραπεζικά συστήματα και στις επιλογές που έχουν οι τράπεζες για την ανάπτυξη του πλαστικού χρήματος.

Στο τέλος, της εργασίας μας προσπαθήσαμε να δώσουμε μια γενικά αλλά ταυτόχρονα πιο συγκεκριμένη εικόνα για το ρόλο του πλαστικού χρήματος και κατά πόσο διευκολύνει ή δυσκολεύει τη ζωή μας.

ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟ ΧΡΗΜΑ

Από τα πανάρχαια χρόνια όταν ακόμη ο άνθρωπος ζούσε σε πρωτόγονες καταστάσεις, παρουσιάστηκε ανάγκη κάποιου μέσου για τις συναλλαγές του. Έτσι, επινοήθηκε από τον άνθρωπο το χρήμα ως μέσο για την διευκόλυνση των συναλλαγών του.

Αρα ως χρήμα μπορούμε να ορίσουμε οποιοδήποτε αγαθό που γενικά μπορεί να γίνει αποδεκτό, σαν μέσο ανταλλαγών και πληρωμών στις ανθρώπινες συναλλαγές.

Η εισαγωγή και χρησιμοποίηση του χρήματος στις ανταλλαγές των αγαθών, μετέτρεψε την τότε εμπράγματο ανταλλακτική οικονομία σε χρηματική οικονομία. Στην αρχική φάση της παραγωγικής δραστηριότητας, τότε που η παραγωγή πραγματοποιούνταν μέσα στα πλαίσια της οικογένειας, δεν ήταν δυνατό να υπάρξει ανταλλαγή, αφού η κάθε ομάδα αποτελούσε αυτόνομο οργανισμό, ο οποίος εργαζόταν για την ικανοποίηση των αναγκών του.

Ανταλλαγή αγαθών γινόταν σε περιορισμένη κλίμακα. Σε πιο προχωρημένη φάση της οικονομικής ζωής άρχισε να δημιουργείται ο καταμερισμός των έργων. Στο στάδιο αυτό εμφανίζεται η ανταλλαγή και δημιουργείται η αγορά των αγαθών. Εδώ συναντώνται οι διάφοροι παραγωγοί, οι οποίοι προσπαθούν να ανταλλάξουν τα προϊόντα τους.

Το χρήμα χρησιμοποιήθηκε σαν ενδιάμεσο αγαθό στις ανταλλαγές των αγαθών καθώς λειτουργία του είναι η μέτρηση της ανταλλακτικής αξίας των αγαθών και η διευκόλυνση στις συναλλαγές των αγαθών αφού έγινε από όλους αποδεκτό στις συναλλαγές.

Έτσι, αν θέλουμε να δώσουμε ένα σαφή ορισμό της έννοιας του χρήματος θα λέγαμε ότι χρήμα καλείται κάθε τι που γίνεται δεκτό στις συναλλαγές. Είναι ένα αγαθό, το οποίο αποτελεί κοινό μέτρο υπολογισμού των τιμών. Μεταβιβάζεται ελεύθερα για την

πληρωμή αγαθών και για την εξόφληση χρεών. Είναι όμως ένα ενδιάμεσο αγαθό, αφού δεν χρησιμοποιείται για την άμεση ικανοποίηση των αναγκών του ανθρώπου.

Το χρήμα δεν αποτελεί επενδυτικό αγαθό το οποίο να μπορεί από μόνο του να χρησιμοποιείται μέσα στην παραγωγή άλλων αγαθών. Το χρήμα δηλαδή έχει μια ειδική χρησιμότητα που του επιτρέπει να χρησιμοποιείται σαν μέσο διεξαγωγής των συναλλαγών μιας κοινωνίας ανθρώπων που έχουν οικονομικές σχέσεις μεταξύ τους. Στη συνέχεια θα προσπαθήσουμε να δώσουμε μια συνοπτική εικόνα της ιστορικής εξέλιξης του χρήματος.

Ιστορική Εξέλιξη του Χρήματος

Για την καλύτερη κατανόηση της σημερινής μορφής του χρήματος αναγκαία είναι η αναφορά στην ιστορική εξέλιξη του μέσα από το πέρασμα των χρόνων.

Και αυτό γιατί η ιστορία του χρήματος είναι συνυφασμένη με την ιστορία της ανθρωπότητας. Δημιουργείται, διαφοροποιείται και εξελίσσεται παράλληλα με τη ζωή του λαού που το χρησιμοποιεί, σαν μέσο διεξαγωγής των συναλλαγών του. Έτσι το χρήμα δέχτηκε τους κλυδωνισμούς της ιστορίας και υπέστη αλλαγές παράλληλα με τις αλλαγές που συνέβαιναν σε κάθε κοινωνία.

Τα στάδια εξέλιξης του χρήματος δια μέσου των αιώνων είναι τα εξής:

α) Τα πολύτιμα μέταλλα σαν χρήμα

Τα υλικά που είχαν το προνόμιο να χρησιμοποιηθούν από νωρίς σαν χρήμα ήταν τα πολύτιμα μέταλλα όπως σίδηρος, χαλκός, χρυσός και επίσης ο άργυρος.

Χάρη στις χημικές του ιδιότητες που τα καθιστούν αναλλοίωτα και στις φυσικές τους ιδιότητες-λάμψη, χρώμα, σκληρότητα, έγιναν γνωστά και αποδεκτά στις συναλλαγές.

Για να αποφύγουν, οι άνθρωποι το συνεχές λύγισμα, την δοκιμή και τον τεμαχισμό τους συνέλαβαν την ιδέα να μεταχειρίζονται μικρά τεμάχια κομμένα από πριν, των οποίων το βάρος και ο τίτλος ήταν καθορισμένα με επίσημο σφράγισμα.

Στο στάδιο αυτό της εξέλιξης δημιουργείται το πρώτο νόμισμα, το οποίο φαίνεται ότι κόπηκε από έναν Λυδό βασιλέα περί το 700-650 π.Χ. Τα πρώτα νομίσματα ήταν ακανόνιστα και δύσχρηστα και ήταν εύκολο να υποστούν αλλοιώσεις. Έτσι, πρακτικοί ήταν οι λόγοι που επέβαλαν να εισαχθεί ο τύπος του κομμένου νομίσματος, το οποίο έχει τον γνωστό τύπο του μικρού δίσκου με αποτυπώματα πάνω στην επιφάνεια, που δεν επιτρέπουν την αλλοίωση.

Με αυτό τον τρόπο φτάσαμε στον τύπο του κατά κυριολεξία νομίσματος που αποτελείται από κομμάτια μετάλλων, των οποίων το βάρος και ο τίτλος είναι εγγυημένα από το κράτος.

β) Το χάρτινο νόμισμα

Το επόμενο στάδιο της εξέλιξης του χρήματος συνίσταται στην εμφάνιση του χάρτινου νομίσματος. Ο κίνδυνος απώλειας ή κλοπής του πολύτιμου μετάλλου ήταν μεγάλος. Εκείνοι που το κατείχαν ή το επεξεργάζονταν έπρεπε να έχουν ασφαλή θησαυροφυλάκια για την αποθήκευση τους. Δημιουργήθηκαν έτσι θησαυροφυλάκια στα οποία κατέθεταν χρυσό ή ασήμι και έπαιρναν κατά την κατάθεση μια απόδειξη με την οποία βεβαιωνόταν ότι ο κομιστής της είχε κατατεθειμένη στο θησαυροφυλάκιο την αναγραφόμενη ποσότητα χρυσού ή αργύρου.

Εάν ο καταθέτης ήθελε να ενεργήσει μια συναλλαγή, μπορούσε να πάρει το χρυσάφι του και να το παραδώσει στον αντισυμβαλλόμενο. Πολλές φορές αντί των πολύτιμων μετάλλων

μεταβιβάζονταν η απόδειξη, με την οποία βεβαιώνονταν η κατάθεση, στο θησαυροφυλάκιο. Εφόσον τα ιδρύματα που αναλάμβαναν τη φύλαξη ήταν γνωστά και αξιόπιστα, "οι χάρτινες" αποδείξεις γίνονταν δεκτές όπως και ο χρυσός. Και αυτό γιατί οι χάρτινες αποδείξεις είχαν σαν αντίκρουσμα πολύτιμα μέταλλα και ήταν μετατρέψιμες κάθε στιγμή στα μέταλλα αυτά.

Το ρόλο του φύλακα, αρχικά, ανέλαβαν οι χρυσοχόοι και κατόπιν οι τράπεζες, κατά τον 19ο αιώνα οι αποδείξεις καταθέσεως παίρνουν τη μορφή τραπεζικών γραμματίων.

Σε πολλές χώρες κάθε τράπεζα εξέδιδε το δικό της τραπεζογραμμάτιο, το οποίο είχε ως αντίκρουσμα τα διαθέσιμα της εν λόγω τράπεζας σε πολύτιμο μέταλλο.

Οι συναλλασσόμενοι ήταν πρόθυμοι να διεξάγουν μεγάλο μέρος των συναλλαγών τους με την χρησιμοποίηση τραπεζογραμματίων (χαρτονομισμάτων). Από την πορεία των συναλλαγών διαπιστώθηκε ότι δεν ήταν αναγκαίο να φυλάσσεται στα θησαυροφυλάκια της τράπεζας ολόκληρο ή ένα μέρος της ποσότητας του χρυσού, ο οποίος αποτελούσε το κάλυμμα των χαρτονομισμάτων που είχαν εκδοθεί. Πάντοτε υπήρχαν πελάτες που κατέθεταν χρυσό και πελάτες που απέσυραν χρυσό.

Με αυτό τον τρόπο η τράπεζα ήταν σε θέση να εκδίδει χαρτονομίσματα μετατρέψιμα σε χρυσό, σε ποσότητα μεγαλύτερη της ποσότητας του χρυσού που διέθετε στο θησαυροφυλάκιο της.

Η επινόηση αυτή των τραπεζών είχε αποφασιστική επίδραση στην εξελικτική πορεία των νομισματικών σχέσεων. Το κάλυμμα χρυσού, το οποίο έπρεπε να κρατά η τράπεζα ήταν δυνατό να κυμαίνεται μεταξύ 10-20%, των απαιτήσεων των καταθετών.

Η ιστορία των τραπεζών κατά το 19^ο αιώνα είναι γεμάτη από παραδείγματα τραπεζών, οι οποίες κατέρρευσαν σε μια ημέρα, λόγω της μαζικής προσέλευσης κατόχων τραπεζογραμματίων με σκοπό την εξαργύρωσή τους. Οι λόγοι αυτοί, σε συνδυασμό με άλλα πολιτικά και κοινωνικά γεγονότα, εξανάγκασαν τις

κυβερνήσεις να λάβουν μέτρα που θα έθεταν περιορισμούς στην δυνατότητα ανάληψης χρυσού που ήταν κατατεθειμένος στις τράπεζες. Έτσι, οδηγηθήκαμε στο σύστημα της "αναγκαστικής" κυκλοφορίας χαρτονομίσματος. Σύμφωνα με αυτό το σύστημα, τα τραπεζογραμμάτια τα οποία κυκλοφορούσαν δεν ήταν πλέον μετατρέψιμα σε χρυσό. Σήμερα το χάρτινο χρήμα αντλεί την αξία του από το γεγονός ότι γίνεται αποδεκτό στις συναλλαγές και από το ότι αποτελεί το ρόλο του ενδιάμεσου αγαθού, δυνάμεις κυβερνητικής επιταγής.

γ) Οι τραπεζικές καταθέσεις σαν χρήμα

Οι ιδιώτες σήμερα καταθέτουν το μετρητά, που κατέχουν, στις τράπεζες κατά τον ίδιο τρόπο με τον οποίο παλιότερα κατέθεταν το χρυσό τους για φύλαξη. Όταν η τράπεζα παραλαμβάνει το χαρτονόμισμα με σκοπό την φύλαξή του, δίνει μια υπόσχεση στον καταθέτη ότι θα το επιστρέψει σε πρώτη ζήτηση. Η υπόσχεση αυτή παίρνει την μορφή πιστωτικής εγγραφής στο λογαριασμό του πελάτη, ο οποίος μπορεί να αναλάβει το ποσό που κατέθεσε όταν επιθυμήσει.

Η υπόσχεση της τράπεζας, σχετικά με την πληρωμή του κατατεθειμένου ποσού είναι δυνατόν να μεταβιβάζεται από πρόσωπο σε πρόσωπο με τη χρήση της τραπεζικής επιταγής.

Παλιότερα τα τραπεζογραμμάτια που εξέδιδαν οι θησαυροφύλακες ή οι τραπεζίτες αντιπροσώπευαν την υποχρέωση να επιστρέψουν την ποσότητα χρυσού που αναγράφονταν σε αυτά.

Σήμερα οι αποδείξεις καταθέσεων αντιπροσωπεύουν την υποχρέωσή της τράπεζας να επιστρέψει στην κατάθεση την αναγραφόμενη ποσότητα χρήματος. Παρατηρήθηκε όμως, ότι οι τράπεζες δεν ήταν υποχρεωμένες να κρατούν ολόκληρο το ποσό των καταθέσεων, για να μπορούν να ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις τους. Κατά κανόνα, οι τράπεζες μπορούσαν να κρατούν ποσό 10-20% των καταθέσεων και τα υπόλοιπα να τα

δανείζουν σε άλλους πελάτες. Οι υποχρεώσεις, λοιπόν, της τράπεζας υπερβαίνουν κατά πολύ το ποσό των διαθεσίμων χαρτονομισμάτων που έχει στα ταμεία της. Το κράτος παρενέβη και πάλι για να προστατεύσει τους πελάτες των τραπεζών και με διάφορα μέτρα νομισματικής πολιτικής ρυθμίζει το σύστημα των καταθέσεων και των πιστώσεων των τραπεζών. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην προστασία των συναλλαγών, οι οποίες διεξάγονται με την πληρωμή σε τραπεζικές επιταγές.

Η επιταγή αποτελεί μέσο διεξαγωγής των συναλλαγών. Αποτελεί μια νέα μορφή χρήματος το οποίο καλείται λογιστικό ή τραπεζικό χρήμα.

δ) η πιο σύγχρονη μορφή χρήματος, είναι το πλαστικό χρήμα, το οποίο θα αναλύσουμε σε επόμενο κεφάλαιο. Επειδή η σημασία του χρήματος στις σύγχρονες κοινωνίες φαίνεται μέσα από τις λειτουργίες κρίναμε σκόπιμο στη συνέχεια να αναφέρουμε τις σημαντικότερες εξ αυτών.

Λειτουργίες του Χρήματος

Από την εφεύρεσή του μέχρι σήμερα το χρήμα διαδραμάτισε ένα πολύ σπουδαίο ρόλο στη διαμόρφωση των κοινωνικών, διότι λειτούργησε:

α) Σαν μέσο των συναλλαγών:

Οι δυσχέρειες του αντιπραγματισμού, επέβαλαν τη μεσολάβηση του χρήματος, που διέσπασε την απλή πράξη τις ανταλλαγής σε δύο ξεχωριστές πράξεις: την πώληση και την αγορά. Το ενδιάμεσο που χρησιμοποιείται ως χρήμα πρέπει να είναι γενικώς αποδεκτό.

β) Σαν μέτρο αξιών:

Το χρήμα χρησιμεύει ως μέτρο εκφράσεως της ανταλλακτικής αξίας των αγαθών, ως κοινός παρανομαστής προς τον οποίο συγκρίνονται όλα τα αγαθά και προκύπτουν έτσι οι ανταλλακτικές σχέσεις αυτών προς το αγαθό που χρησιμεύει ως χρήμα.

γ) Σαν μέσο διατηρήσεως και πλούτου:

Το χρήμα χρησιμεύει και ως μέσο συγκεντρώσεως αποταμιεύσεων. Το άτομο παράγει για το παρόν αλλά και για το μέλλον ή για περιστάσεις ανάγκης.

Ένα μέρος από το τρέχον εισόδημα του αποταμιεύεται σε μορφή χρήματος για να έχει τη δυνατότητα αγοράς αγαθών στο μέλλον και για κάθε στιγμή έκτακτης ανάγκης.

Θα μπορούσε φυσικά ένα άτομο να συγκεντρώσει πλούτο με τη μορφή ακινήτων και κινητών περιουσιακών στοιχείων.

Την απόλυτη ρευστότητα, όμως, που έχει το χρήμα δεν την έχουν τα άλλα περιουσιακά στοιχεία, τα οποία για να ρευστοποιηθούν απαιτούν χρόνο και πολλές φορές απώλεια της αξίας τους.

δ) Σαν μέσο εξοφλήσεως χρεών και μετρική μονάδα πιστωτικών συναλλαγών:

Το χρήμα μας δίνει τη δυνατότητα να κάνουμε πληρωμές όχι μόνο στο παρόν, αλλά και στο μέλλον. Χωρίς το χρήμα δεν θα μπορούσε να αναπτυχθεί το σύγχρονο πιστωτικό σύστημα.

Αγοράζω σήμερα αγαθά των οποίων η αξία εκφράζεται σε χρηματικές μονάδες με την υποχρέωση να πληρώσω την αξία αυτή μετά από ορισμένο χρόνο. Επίσης, ορισμένες υποχρεώσεις των πολιτών προς το κράτος, όπως οι φόροι, δεν θα μπορούσαν να εκπληρωθούν εύκολα χωρίς το χρήμα.

ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΡΤΕΣ-ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Αρχίζοντας την λεπτομερέστερη ανάλυση του θέματος μας θα αναφερθούμε στην πορεία του πλαστικού χρήματος μέσα στο χρόνο και τα διάφορα στάδια εξέλιξής του.

Η πρώτη "πιστωτική κάρτα" εμφανίστηκε το 1910 από την "Western Union" και το όνομα της ήταν "Metal sloppers plates". Η πρώτη αυτή πιστωτική κάρτα ήταν μεταλλική, με μεγάλο βάρος και μέγεθος και πάνω της αναγραφόταν το όνομα του κατόχου καθώς και λεπτομέρειες των λογαριασμών του.

Η κάρτα αυτή κυκλοφόρησε μετά τη δημιουργία αλυσίδας καταστημάτων με την ίδια επωνυμία που καθιστούσε αδύνατη την παρακολούθηση των λογαριασμών των κατόχων σε όλα τα καταστήματα, όπως γινόταν παλαιότερα που οι έμποροι σημείωναν στα βιβλία τους τις χρεώσεις και τις πιστώσεις κάθε καταναλωτή που δεν χρησιμοποιούσε μετρητά.

Η πρώτη τράπεζα που σκέφτηκε να αξιοποιήσει την ευκαιρία αυτή η "Flatbush National Bank" το 1947 η οποία προσπάθησε να επεκτείνει τις δραστηριότητες της έξω από τα στενά όρια της στην Αγγλία.

Στη συνέχεια μια περισσότερα υποσχόμενη προσέγγιση έγινε το 1950 από την "Diners Club" η οποία αναζητούσε ξενοδοχεία και εστιατόρια στη Νέα Υόρκη που να δέχονται την κάρτα της.

Το DINERS CLUB δεν έπαιρνε μόνο ποσοστά από τις αγορές των κατόχων των καρτών αλλά και τα μέλη έδιναν μια ετήσια συνδρομή κάνοντας την επιχείρηση να αισθάνεται πιο ασφαλής σε οικονομικό επίπεδο, απ' ότι οι τραπεζικές πιστωτικές κάρτες.

Μερικά χρόνια αργότερα (το 1959) το παράδειγμα της DINERS CLUB ακολούθησε η "American Express" η οποία ακόμα και σήμερα είναι μια δυναμική επιχείρηση έκδοσης καρτών.

Τα πρώτα χρόνια κυκλοφορίας των πιστωτικών καρτών, συγκεκριμένα το 1960 δημιουργήθηκε μια μεγάλη διαφορά

ανάμεσα στις κάρτες των τραπεζών και τις κάρτες άλλων οργανισμών και αυτό διότι οι τραπεζικές κάρτες είχαν περιορισμένο πιστωτικό όριο, ήταν μόνο για τοπική χρήση και δεν είχαν ετήσια συνδρομή πράγμα που τις έκανε προσιτές στο ευρύ καταναλωτικό κοινό. Αντίθετα, οι κάρτες που εκδίδονταν από άλλους οργανισμούς ήταν προσιτές μόνο σε μερικές κατηγορίες ατόμων κυρίως επιχειρηματιών που ταξίδευαν συχνά αφού ήταν δεκτές σε όλη την Αμερική και αφού είχαν κάποια ετήσια συνδρομή. Ακόμη αυτές οι κάρτες δεν είχαν προκαθορισμένα πιστωτικά όρια.

Στη συνέχεια όλες οι τράπεζες ενώθηκαν εκδίδοντας την "Bank Amecard" κάτω από το όνομα της "VISA" και έτσι οι κάτοχοι πιστωτικών καρτών είχαν την δυνατότητα να χρησιμοποιούν τις κάρτες τους σε όποιο σημείο του κόσμου και αν βρίσκονταν. Την ίδια περίπου εποχή (1966) μια ομάδα Αμερικανικών τραπεζών ενώθηκαν κάτω από το όνομα της "Mastercharge" στην αρχή και "Mastercard" αργότερα. Από τότε η "VISA" και η "Mastercard" καθώς και οι παράγωγες τους κάρτες άρχισαν μια μάχη για την κατάκτηση της παγκόσμιας αγοράς πιστωτικών καρτών.

Εκτός από την "VISA" και την "Mastercard" μόνο δύο μη Αμερικάνικες κάρτες γνώρισαν παγκόσμια αναγνώριση. Η "EUROCARD" κάρτα που προωθήθηκε από πολλές ευρωπαϊκές τράπεζες, όμως για να γνωρίσει παγκόσμια αναγνώριση προσχώρησε στην "MASTERCARD" και την "ACCESS". Σε αντίθεση μία Ιαπωνική πιστωτική κάρτα η "JCB" που εκδίδεται από την "Japan Credit Bureau", κατάφερε να στήσει το δικό της παγκόσμιο σύστημα επικοινωνίας και αναγνώρισης από πολλές επιχειρήσεις.

Έτσι, η συνεχής εμφάνιση νέων καρτών στην αγορά ήταν η αρχή ενός νέου συστήματος πληρωμών που στην σημερινή εποχή έχει κατακτήσει, όλο τον κόσμο. Το μέλλον των πιστωτικών

καρτών διαφαίνεται πολύ δυναμικό αφού όλες οι τράπεζες του κόσμου προσπαθούν με κάθε τρόπο να εκσυγχρονιστούν για να μπορέσουν να καλύψουν τις ανάγκες που δημιουργούνται στον τομέα του πλαστικού χρήματος.

ΕΙΔΗ ΚΑΡΤΩΝ

Το πλαστικό χρήμα εδώ και λίγα χρόνια έχει αντικαταστήσει τα χαρτονομίσματα και έχει διευκολύνει κατά πολύ τη ζωή μας, αφού τα πλεονεκτήματα που μας προσφέρει είναι πολλά και σημαντικά. Η ύπαρξη πληθώρας πλαστικών καρτών καθώς και η συνεχής τροποποίηση των λειτουργιών τους, κάνει τον διαχωρισμό των πιστωτικών καρτών όλο και πιο δύσκολο. Γενικά, όμως μπορούμε να αναφέρουμε τις εξής κατηγορίες:

1. Πιστωτικές κάρτες (Credit cards)

Οι κάρτες αυτές απευθύνονται σε ευρύ κοινό και εξασφαλίζουν στον κάτοχό τους μια πιστωτική δύναμη για την κάλυψη των συνηθισμένων αναγκών τους.

Η έκδοση καθώς και η χρησιμοποίηση της δεν απαιτεί την ύπαρξη λογαριασμού στην εκδότρια τράπεζα. Το ποσό που θα χρησιμοποιήσει ο κάτοχος μπορεί να το εξοφλήσει άτοκα μέσα σε 40 ημέρες. Ακόμα, ο κάτοχος έχει τη δυνατότητα εξόφλησης του λογαριασμού του σε δέκα έντοκες μηνιαίες δόσεις. Το ύψος του επιτοκίου κυμαίνεται στο 25-32%. Σε αυτή την περίπτωση το ποσό της ελάχιστης εισφοράς ανέρχεται στο 1/10 του εκάστοτε χρεωστικού υπολοίπου.

Τις πιστωτικές κάρτες μπορούμε να τις χωρίσουμε σε δύο κατηγορίες, τις τοπικές και τις διεθνείς. Οι τοπικές είναι οι κάρτες εκείνες που ισχύουν για συναλλαγές μόνο στο εσωτερικό κάποιας χώρας ενώ οι διεθνείς ισχύουν τόσο στο εξωτερικό, παρέχοντας στον κάτοχο το δικαίωμα χρήσης συναλλάγματος ισότιμο με 300ecu πέρα από το κανονικό τουριστικό συνάλλαγμα.

2. Χρεωστικές κάρτες (debit ή charge cards)

Οι χρεωστικές κάρτες έχουν μεγάλο πιστωτικό όριο. Η έκδοση χρεωστικής κάρτας προϋποθέτει την ύπαρξη τρεχούμενου

λογαριασμού στην εκδότρια τράπεζα και αυτό γιατί είναι συνδεδεμένη με το λογαριασμό αυτό και η εξόφληση γίνεται μετά από 40 ημέρες από την ημερομηνία συναλλαγής με απ' ευθείας χρέωση του λογαριασμού. Ο δικαιούχος-κάτοχος της κάρτας μπορεί να είναι άτομο ή επιχείρηση με δυνατότητα έκδοσης καρτών στα στελέχη της . Οι χρεωστικές κάρτες μπορούν να συνδεθούν και με την λειτουργία των Αυτόματων Ταμειολογιστικών Μηχανών (ATM) για αυτόματη και αδιάκοπη συναλλαγή 7 ημέρες την εβδομάδα και σε 24ώρη βάση κάτι που έχει βρει μεγάλη απήχηση στο εξωτερικό και στην Ελλάδα.

3. Επαγγελματική κάρτα

Είναι ένα νέο είδος κάρτας η οποία μπορεί να διατεθεί σε Βιομηχανικές, Ξενοδοχειακές Τουριστικές και άλλες επιχειρήσεις οι οποίες μπορούν να χορηγήσουν στα στελέχη τους έτσι ώστε να κάνουν τις μετακινήσεις και την κάλυψη επαγγελματικών δαπανών τόσο στο εσωτερικό (τοπική κάρτα) όσο και στο εξωτερικό (Διεθνή κάρτα). Ο κάτοχος επαγγελματικής κάρτας για συναλλαγές στο εσωτερικό δεν έχει περιορισμούς ενώ αντίθετα, οι κάτοχοι διεθνής επαγγελματικής κάρτας για συναλλαγές στο εξωτερικό δικαιούνται:

- Να καλύπτουν με την κάρτα τους δαπάνες ξενοδοχείων εστιατορίων και αεροπορικών εισιτηρίων χωρίς συναλλαγματικούς περιορισμούς.

- Δαπάνες για άλλες ανάγκες τους ποσό έως 300ecu το χρόνο.

- Να χρησιμοποιούν των ατομική τους διεθνή πιστωτική κάρτα έως το ποσό των 300ecu.

4. Κάρτες Ευκολίας (Travel and Entertainment Card)

Η κάρτα αυτή απευθύνεται αποκλειστικά σε αυτούς που ενδιαφέρονται περισσότερο για την διευκόλυνση των συναλλαγών τους παρά για την πίστωση. Δεν απαιτείται η ύπαρξη λογαριασμού στην εκδότρια τράπεζα. Η πίστωση είναι άτοκη συνήθως για

περίοδο 30 ημερών αλλά η εξόφληση δεν μπορεί να γίνει με δόσεις.

5. Κάρτα Επιταγών (Cheque Card)

Η κάρτα αυτή έχει σαν κύριο σκοπό της την εγγύηση ενός συγκεκριμένου ποσού που καθορίζεται από την τράπεζα για την έκδοση επιταγών. Ο κάτοχος της πρέπει να έχει μαζί του την κάρτα αυτή όταν συναλλάσσεται με επιταγές για να αποδείξει έτσι την ύπαρξη του ποσού που η κάρτα του αναγράφει. Η κάρτα αυτή σε πολλές, περιπτώσεις μπορεί να χρησιμοποιηθεί και σαν χρεωστική κάρτα, ακόμα και αν είναι συνδεδεμένη με τα ΑΤΜ μιας και στην κάρτα αυτή υπάρχει ο αριθμός του τρεχούμενου λογαριασμού.

6. Πιστωτικές κάρτες εμπορικών εταιριών (Retailer's Own Charge Card)

Οι κάρτες αυτές εκδίδονται από μεγάλες εμπορικές ή οικοδομικές εταιρείες και είναι παρόμοιες με τις πιστωτικές κάρτες με τη μόνη διαφορά ότι χρησιμοποιείται μόνο σε συναλλαγές με την εκδότρια εταιρεία.

Αφού αναφερθήκαμε στα διάφορα είδη καρτών που υπάρχουν γενικά στον κόσμο, θα προσπαθήσουμε στη συνέχεια να δώσουμε μια πιο αναλυτική εικόνα για την κατάσταση που επικρατεί στη χώρα μας στον τομέα αυτό.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΠΛΑΣΤΙΚΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ

Στην σημερινή εποχή, το πιο διαδεδομένο μέσο συναλλαγών είναι πλέον οι κάρτες. Τα οικονομικά στοιχεία για τον τομέα αυτό δείχνουν το μέγεθος της οικονομικής επανάστασης που επικρατεί τόσο στην διεθνή αγορά όσο και στην ελληνική πραγματικότητα. Το πλαστικό χρήμα έχει επιβληθεί στην καθημερινή μας λειτουργία και στον τρόπο ζωής μας τόσο για τις ευκολίες που μας προσφέρει, όσο και για το κύρος και την οικονομική άνεση έστω και αν αυτή είναι πλασματική.

Εξετάζοντας την ελληνική πραγματικότητα όσον αφορά την αγορά πλαστικού χρήματος, μπορούμε να πούμε ότι, η χώρα μας καθυστέρησε αρκετά να ακολουθήσει τις υπόλοιπες χώρες στον τομέα αυτό, όμως τα πιο πρόσφατα στοιχεία δείχνουν ότι και η Ελλάδα ακολουθεί αυτό το δρόμο, μιας, και είναι ο μόνος για να συμβαδίζει με την υπόλοιπη Ευρώπη. Κοινός αντικειμενικός σκοπός τόσο των ευρωπαϊκών όσο και των ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων, είναι η προσπάθεια να κρατήσουν στα χέρια τους τα συστήματα πληρωμών για την πελατεία τους, και να ελέγχουν την ανάπτυξη τους. Για να το πετύχουν αυτό θα πρέπει να χρησιμοποιούν μεθόδους επεξεργασίας των συναλλαγών με χαμηλό κόστος, να παρέχουν υψηλής ποιότητας και λογικού κόστους, μέσα πληρωμών στους πελάτες και να εξασφαλίσουν την όσο το δυνατόν ευρύτερη αποδοχή των μέσων αυτών από τους εμπόρους και τους επιχειρηματίες. Η συνεχής εξέλιξη όμως των αναγκών και των απαιτήσεων από την πλευρά των καταναλωτών καθιστά ανεπαρκείς τις ατομικές και τοπικές κρατικές λύσεις και επιβάλλει τα διεθνή συστήματα πληρωμών. Ένας ακόμα λόγος που επιβάλλει τα διεθνή συστήματα πληρωμών είναι και η προοπτική κατάργησης των συνόρων μέσα στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Αν θέλουμε να αναφέρουμε μερικούς από τους σημαντικότερους λόγους για τους οποίους η χώρα μας είχε μια σχετική καθυστέρηση όσον αφορά τις κάρτες είναι:

- Η ανάγκη του Έλληνα για ασφάλεια, την οποία βρίσκει στην κατοχή μετρητών και όχι στο άυλο πλαστικό χρήμα.

- Η σχετικά μικρή εγκληματικότητα που επέτρεπε με αρκετή ασφάλεια την διακίνηση μετρητών.

- Το γεγονός ότι οι Έλληνες δεν μετακινούνται ούτε στο εσωτερικό, ούτε στο εξωτερικό και δεν είχαν ανάγκη για παροχή περαιτέρω διευκολύνσεων.

- Η αρχικά μικρή δραστηριοποίηση των Ελλήνων επιχειρηματιών στην Ευρώπη.

- Η εμπιστοσύνη στο ρευστό και όχι στο πλαστικό χρήμα που δεν μπορούσε να εγγυηθεί για την οικονομική φερεγγυότητα κάποιου.

Αυτά βέβαια σήμερα έχουν ξεπεραστεί και το πλαστικό χρήμα πραγματικά έχει κερδίσει τους Έλληνες, σε αρκετά μεγάλο βαθμό.

Υπηρεσίες και Οφέλη

Οι παρεχόμενες υπηρεσίες των πιστωτικών καρτών τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό έχουν βελτιωθεί παρά πολύ σαν απόρροια της τεράστιας εξέλιξης που καθημερινά βλέπουμε να συντελείται στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές (computer). Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα την εξέλιξη τόσο στις επικοινωνίες όσο και στα λογιστικά τμήματα των τραπεζών. Οι τράπεζες εκμεταλλεύτηκαν την τεχνολογική εξέλιξη για να βελτιώσουν τις υπηρεσίες τους με τα ATM's και τα DOS και έτσι να δημιουργήσουν μια όσο το δυνατόν καλύτερη σχέση με τους πελάτες τους, αλλά και να προσελκύσουν τις εταιρείες που

εκδίδουν τις κάρτες μέσα από την ποιότητα και την ποσότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Θέλοντας να αναλύσουμε, τις βασικές υπηρεσίες που προσφέρονται στην Ελλάδα, μπορούμε να αναφέρουμε τις εξής:

•Τρεχούμενοι λογαριασμοί

Είναι λογαριασμοί καταθέσεων, έντοκοι, με την δυνατότητα απόκτησης μπλοκ επιταγών καθώς και κάρτας αυτόματης ανάληψης. Ακόμη, με απλή εντολή του κατόχου, είναι δυνατή η εξόφληση διαφόρων λογαριασμών όπως του ΟΤΕ, πιστωτικών καρτών, πληρωμές προσωπικών δανείων κτλ.

Σχεδόν όλες οι τράπεζες του Ελληνικού Χώρου, έχουν τρεχούμενους λογαριασμούς και ΑΤΜ' s που καθημερινά αυξάνουν σε αριθμό και υπάρχουν σε κάθε γωνιά της χώρας. Ακόμη, εκτός από την τοποθέτηση τους στις τράπεζες, βλέπουμε ΑΤΜ' s σε άλλους δημόσιους χώρους όπως νοσοκομεία, σχολές πολυκαταστήματα, ακόμα και σε super market.

•Πιστωτικές Κάρτες

Είναι οι κάρτες εκείνες που δίνουν στον κάτοχο τους, μια πιστωτική δύναμη. Μπορεί να είναι είτε τοπικές είτε διεθνείς, ανάλογα με τις ανάγκες του κατόχου τους.

•Χρεωστικές Κάρτες

Είναι οι κάρτες εκείνες που συνδεδεμένες με τρεχούμενο λογαριασμό εξοφλούν αυτόματα μέσω αυτού τις τυχόν χρεώσεις με απ' ευθείας χρέωση του λογαριασμού. Οι κάρτες αυτές μπορεί να είναι ατομικές ή επαγγελματικές. Οι επαγγελματικές κάρτες προσφέρουν στους επιχειρηματίες που τις χρησιμοποιούν τα εξής:

- Κάλυψη εξόδων διανομής στο εξωτερικό
  - Τριακόσια ecu επιπλέον συνάλλαγμα
  - Πολύ υψηλό όριο κατανάλωσης στο εξωτερικό
-

Ακόμα, από κάρτα σε κάρτα, μπορούμε να παρατηρήσουμε και τις εξής παρεχόμενες υπηρεσίες με σκοπό της προσέγγιση πελατών.

- Κληρώσεις δώρων μεγάλης αξίας
- Παροχή πληροφοριών σε όλο τον κόσμο για τις εταιρείες που η εκδότρια τράπεζα ή εταιρεία συνεργάζεται.
- Δωρεάν ταξιδιωτική ασφάλεια για τον κάτοχο και την οικογένειά του.

Μερικά από τα πλεονεκτήματα που οι κάρτες προσφέρουν στους κατόχους τους είναι: α) Η ασφάλεια από την αποφυγή μεταφοράς μετρητών β) Η σιγουριά για την κάλυψη τόσο των καθημερινών όσο και κάποιων έκτακτων αναγκών ακόμα και όταν δεν υπάρχουν μετρητά, γ) Η χρησιμοποίηση άτοκα και για αρκετές ημέρες ενός χρηματικού ποσού (είδος δανεισμού) και η δυνατότητα ανάληψης μετρητών από τα ATM's, δ) Ακόμα ο καλύτερος προγραμματισμός των αγορών και η καλύτερη εκμετάλλευση των ευκαιριών που παρουσιάζονται στην αγορά και τέλος, ε) Η κοινωνική προβολή και το γόητρο που προσδίδει στον κάτοχό της μια κάρτα.

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΑΓΟΡΑ ΠΛΑΣΤΙΚΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΚΑΡΤΩΝ

Το πλαστικό χρήμα ή αλλιώς οι πιστωτικές κάρτες είναι ένας τομέας της οικονομίας που τα τελευταία χρόνια είναι σε πλήρη ώθηση. Στα μέσα της δεκαετίας του '80 έγινε ένα μεγάλο βήμα στην διεθνή αγορά. Οι τραπεζίτες σε όλο τον κόσμο προώθησαν όσο μπορούσαν περισσότερο το πλαστικό χρήμα μιας και ήδη είχαν φανεί τα θετικά στοιχεία των πιστωτικών καρτών όπως είναι η χρησιμότητα και η ευκολία τους για τους χρήστες και μεγάλα έσοδα για τις τράπεζες.

Οι τράπεζες βασίστηκαν κυρίως στην ψυχολογική συνταγή, του ότι μπορείς να αγοράσεις σήμερα χωρίς πολλή σκέψη και ο λογαριασμός για να πληρώσεις έρχεται αργότερα. Ακόμη βασίστηκε και στο ότι ψωνίζοντας με τις πιστωτικές κάρτες, άσχετα το είδος ή το ποσό των συναλλαγών ο λογαριασμός μπορεί να εξοφληθεί με πολλές δόσεις. Έτσι, οι καταναλωτές ικανοποιούν τις ανάγκες τους μετά από τον έμμεσο δανεισμό, και οι τράπεζες αυξάνουν τα έσοδά τους από τους τόκους των πιστωτικών καρτών.

Οι κάρτες υπερτερούν σε σχέση με τις αγορές με μετρητά ή επιταγές στην Δ. Ευρώπη. Οι λόγοι για την προτίμηση των καρτών είναι η ευκολία στις συναλλαγές, και η πίστωση χρόνου για την καταβολή των χρημάτων. Οι πιο γνωστές κάρτες που κυκλοφορούν στην Ευρώπη, είναι η "VISA", η "EUROCARD", η "AMERICAN EXPRESS" και η "DINERS" εκτός από τις τοπικές και τις κάρτες εκείνες που εκδίδονται από άλλους μη τραπεζικούς οργανισμούς που διευκολύνουν αποκλειστικά τις συναλλαγές των καταναλωτών με αυτούς. Στην Ευρώπη την πρώτη θέση στις προτιμήσεις των καταναλωτών έχει η "VISA" και δεύτερη με μικρή διαφορά έρχεται η "EUROCARD" που είναι θυγατρική της Αμερικάνικης "MASTERCARD".

Από την άλλη πλευρά του Ατλαντικού οι Αμερικάνοι έχουν κάνει τις κάρτες μέρος της ζωής τους εδώ και πολλά χρόνια. Για το λόγο αυτό η Αμερικάνικη αγορά είναι πλέον κορεσμένη μιας και ο μέσος όρος κατοχής καρτών είναι περίπου 7 κάρτες / κάτοικο. Βλέποντας, οι Αμερικάνοι ποια κάρτα προτιμούν θα δούμε στην κορυφή την MASTERCARD. Μια άλλη κάρτα που κύρια χρησιμοποιούν οι επιχειρηματίες είναι η AMERICAN EXPRESS.

Η περιοχή εκείνη του κόσμου μας στην οποία οι κάρτες ακόμα δεν έχουν γίνει τρόπος ζωής είναι οι χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης και οι χώρες του Ανατολικού μπλοκ. Όμως και σε αυτές τις χώρες η χρησιμοποίηση πιστωτικών καρτών αυξάνεται και ακολουθεί την πορεία των υπολοίπων κρατών.

Στην παγκόσμια αγορά καρτών βλέπουμε ότι όσον αφορά τη χώρα μας μπορούμε να δούμε ότι οι ελληνικές τράπεζες που εκδίδουν κάρτες συνεργάζονται κύρια με τη "Mastercard" και τη "Visa". Πρόκειται για αμερικάνικους οργανισμούς που έχουν γίνει διεθνείς με μέλη χιλιάδες τράπεζες σε όλο τον κόσμο και στην Ελλάδα. Εκτός, από το όνομα της φίρμας, οι οργανισμοί αυτοί προσφέρουν και τις διευκολύνσεις του δικτύου τους. Παραδείγματος χάρη αν χρησιμοποιηθεί μια κάρτα VISA συγκεκριμένης ελληνικής τράπεζας, ξοδεύοντας ένα ποσό σε δολάρια, η συγκεκριμένη συναλλαγή αυτή πραγματοποιήθηκε σε αμερικανικό κατάστημα θα διοχετευτεί στην εκδότρια ελληνική τράπεζα. Έτσι, η ελληνική τράπεζα θα μπορέσει να χρεώσει αυτό το ποσό στο λογαριασμό του κατόχου της κάρτας και ταυτόχρονα θα μεριμνήσει ώστε η αποδέκτρια τράπεζα της Αμερικής, που θα πληρώσει το εκεί κατάστημα, να πάρει τα χρήματά της. Στην χώρα μας λοιπόν, διεθνείς κάρτες που αναλαμβάνουν τέτοιους διακανονισμούς είναι η Mastercard και η Visa εισπράττοντας βέβαια κάποια προμήθεια για την όλη διαδικασία. Από τις ελληνικές κάρτες, που χρησιμοποιούν το διεθνές δίκτυο της Mastercard είναι η K-Mastercard της Κτηματικής Τράπεζας, η

Εθνοκάρτα Mastercard, Eurocard, Executive Eurocard, Red Club Mastercard και η Πρώτη Mastercard της Εθνικής, όπως και η Macedonia Thrace Card της Μακεδονίας Θράκης που είναι ευπρόσδεκτες σε δεκάδες χιλιάδες καταστήματα στην Ελλάδα και ακόμα περισσότερα στο εξωτερικό.

Οι κάρτες που εξυπηρετούνται παγκοσμίως από το δίκτυο της Visa, είναι μεταξύ άλλων της Τράπεζας Citibank (Citibank Visa, Citibank Visa Prestige) της Εμπορικής (Εμποροκάρτα Visa, Business Visa Διεθνής, Χρυσή Visa) της Ιονικής (Ιονοκάρτα Visa, Visa Company, Artion Visa) της Alpha Τράπεζας Πίστεως (Alphacard Visa, Διεθνής Alphacard Visa) της Χiosbank (Χiosbank Visa, Χiosbank Gold, Εταιρική Visa, Παναθηναϊκός Visa) της Αγροτικής (ΑΤΕ κάρτα Visa, Silverstar Visa, Gold Star Visa) της Εργασίας (Ergobank Visa), της Κρήτης (Creta card Visa, Creta Card Premier) της Γενικής (five star Visa) και της Αττικής (Attica Gold Card Visa).

Σαν συμπέρασμα των παραπάνω, μπορούμε να πούμε ότι το πλαστικό χρήμα είναι ένα μέσο συναλλαγών, αποδεκτό σε όλο τον κόσμο. Η παγκοσμιότητα των πιστωτικών καρτών έχει πολλά θετικά για τους κατόχους καρτών και ειδικά αυτούς που ταξιδεύουν συχνά στο εξωτερικό. Ιδιαίτερα οι ασημένιες και οι χρυσές κάρτες προσφέρουν σημαντικές εκπτώσεις αν χρησιμοποιηθούν για την πληρωμή ξενοδοχείων ή για την ενοικίαση αυτοκινήτου. Η έκπτωση που προσφέρουν οι πιστωτικές κάρτες σε αυτή την περίπτωση (χρεώσεις στο εξωτερικό) υπολογίζονται γύρω στο 20% με 30%. Ακόμη με την κάρτα, ο κάτοχός της μπορεί να αγοράσει αεροπορικά εισιτήρια και αν η πτήση ακυρωθεί ή καθυστερήσει περισσότερο από τέσσερις ώρες, τότε δικαιούται να λάβει από την κάρτα ένα ποσό για αποζημίωση. Το ύψος της αποζημίωσης είναι ανάλογα την εταιρεία από 15,000 έως 150,000 δρχ.

Κάτι παρόμοιο συμβαίνει και με τη "Redcard Mastercard της Εθνικής Τράπεζας του Ολυμπιακού και την Panathinaikos Visa της Χiosbank του Παναθηναϊκού, που δέχονται να χρεώνουν τα εισιτήρια στις πιστωτικές κάρτες των οπαδών τους αντί για χρήματα και να προσφέρουν πολλές διευκολύνσεις και εκπτώσεις στους οπαδούς τους (που έχουν την αντίστοιχη κάρτα) και τους ακολουθούν στους Ευρωπαϊκούς αγώνες της ομάδας τους.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΚΑΡΤΩΝ ΠΟΥ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΣΤΗΝ ΧΩΡΑ ΜΑΣ

Στην Ελλάδα σχεδόν όλες οι τράπεζες εκδίδουν πιστωτικές κάρτες. Σε αυτό το κεφάλαιο θα αναπτύξουμε τα είδη των καρτών που χορηγούνται από κάθε οργανισμό, τις προϋποθέσεις και τις δυνατότητες κάθε κάρτας. Ειδικότερα, οι κάρτες που έχουν τη μεγαλύτερη απήχηση στο ελληνικό καταναλωτικό, αναλυτικά είναι:

1. ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

A. ΕΘΝΟΚΑΡΤΑ-MASTERCARD

Η κάρτα η οποία έχει το μεγαλύτερο ποσοστό στην Ελληνική αγορά είναι η Εθνοκάρτα. Η κάρτα αυτή απευθύνεται σε όλα τα κοινωνικοοικονομικά στρώματα και έχει ένα πολύ καλό δίκτυο εξυπηρέτησης. Οι λόγοι αυτοί καθώς και η σιγουριά που εμπνέει το όνομα της Εθνικής Τράπεζας έχουν κάνει τους Έλληνες να την εμπιστευτούν σαν κάτοχοι της Εθνοκάρτας ή σαν επιχειρήσεις που έχουν συμβληθεί.

Η Εθνοκάρτα δεν θέτει σχεδόν κανένα περιορισμό για την απόκτηση της και έχει αφήσει στα χέρια των καταστημάτων της Ε.Τ.Ε. να κρίνουν την αξιοπιστία του αιτούντος για την απόκτηση της κάρτας.

Η Εθνική Ανώνυμος Εταιρεία Διοικήσεως και Οργανώσεως έχει συμβληθεί με την Mastercard International για την έκδοση της διεθνούς κάρτας Mastercard. Η Mastercard εκτός από το επιτόκιο 23,95% που χρεώνει τις έντοκες δόσεις επιβαρύνει τον κάτοχό της και με μια ετήσια συνδρομή του ύψους των 10,000 δρχ.

B. EUROCARD

Η Eurocard αποτελεί την χρεωστική κάρτα της Εθνικής Ανώνυμου Εταιρείας Οργανώσεως και Διοικήσεως. Και για αυτήν την κάρτα τα καταστήματα της Ε.Τ.Ε. δίνουν την έγκρισή τους για τη χορήγηση της κάρτας. Η ετήσια συνδρομή για αυτή την κάρτα είναι 12,000 δρχ. και όπως όλες οι χρεωστικές κάρτες πρέπει να εξοφλείται μέσα σε μια περίοδο που καθορίζει η τράπεζα χωρίς τη δυνατότητα εξόφλησης με δόσεις.

Άλλες παροχές: Δωρεάν πρόγραμμα ταξιδιωτικών υπηρεσιών σε 120 χώρες από το διεθνή οργανισμό THOMAS COOK. Αποστολή στους κατόχους του τριμηνιαίου οδηγού αγορών ΕθνοSHOP.

Περιλαμβάνει κάλυψη για προσωπικά ατυχήματα, καθυστερήσεις πτήσεων, ιατροφαρμακευτικές και νοσοκομειακές δαπάνες.

2. ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Οι πρώτες κάρτες της εκδόθηκαν το 1992. Σήμερα εκδίδονται τρεις τύποι πιστωτικών που γίνονται όλες αποδεκτές από όλα τα καταστήματα και τις επιχειρήσεις στην Ελλάδα (90,000 περίπου) και το εξωτερικό (πάνω από 10,000,000) που φέρουν το σήμα Α.Τ.Ε. Η καθεμιά έχει τους δικούς της όρους χορήγησης, ανάλογα με το ετήσιο εισόδημα.

- ΑΤΕ κάρτα VISA: Από 2,300,000 δρχ.
- SILVERSTAR VISA: Από 2,800,000 δρχ.
- GOLDSTAR VISA: Από 6,000,000 δρχ.

A. ΑΤΕ ΚΑΡΤΑ VISA

Η ΑΤΕ κάρτα Visa έχει σχεδιαστεί ειδικά για να καλύπτει και τις ανάγκες των αγροτών, οι οποίοι είναι πελάτες της Αγροτικής

Τράπεζας και των οποίων το δηλωμένο εισόδημά τους δεν πληρεί τους όρους χορήγησης της κάρτας. Τους προσφέρει έτσι τη δυνατότητα να την αποκτήσουν χωρίς εκκαθαριστικό εφορίας ή δηλωμένα εισοδήματα και με ελάχιστη συνδρομή (4,000 δρχ.). Το πιστωτικό όριο για την ΑΤΕ κάρτα Visa είναι μέχρι 500,000 δρχ. και το συμβατικό επιτόκιο 25%.

Η ανάληψη μετρητών (μόνο στην Ελλάδα) είναι 200,000 δρχ. Η Α.Τ.Ε. κάρτα Α.Ε. με το νέο της πρόγραμμα Credit Transfer (Μεταφορά πίστωσης) δίνει τη δυνατότητα στους πελάτες της να μεταφέρουν το χρεωστικό υπόλοιπο, που έχουν σε άλλες πιστωτικές κάρτες, σε κάποιες από τις κάρτες της, ώστε να επωφεληθούν από το χαμηλό επιτόκιο.

B. SILVERSTAR VISA

Η Silverstar Visa έχει πιστωτικό όριο μέχρι 750,000 δρχ. και επιτόκιο καρτών 25%. Η ανάληψη μετρητών στην Ελλάδα είναι μέχρι 300,000 δρχ. το μήνα από τα καταστήματα της ΑΤΕ και τα αυτόματα μηχανήματα ΑΤΜ' s καθώς και τα ισότιμα 1000ecu (περίπου 300,000 δρχ.) το μήνα από τα ΑΤΜ' s του εξωτερικού με την ένδειξη VISA. Η ελάχιστη συνδρομή της είναι 9,000 δρχ.

Οι κάτοχοι της κάρτας, ανάλογα με το πιστωτικό τους όριο, μπορούν να κάνουν στο εξωτερικό όσες συναλλαγές θέλουν για έξοδα διαβίωσης και αγοράς αγαθών, ενώ έχουν τη δυνατότητα εξόφλησης με άτοκες δόσεις και μεταχρονολογημένα προγράμματα πληρωμών.

Μπορούν ακόμη να τη χρησιμοποιούν σε ξενοδοχεία, εστιατόρια, ενοικιάσεις αυτοκινήτων και για πάσης φύσεως αγορές και να επωφελούνται από τα ειδικά εκδρομικά πακέτα που προσφέρει σε συνεργασία με πρακτορεία ταξιδιών, στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Γ. GOLDSTAR VISA

Η Goldstar Visa έχει πιστωτικό όριο μέχρι 1,500,000 δρχ. και επιτόκιο 25%. Η ανάληψη μετρητών στην Ελλάδα και το εξωτερικό είναι αντίστοιχα 300,000 δρχ. το μήνα ή 1000Ecu.

Παρέχεται στους κατόχους της Goldstar Visa απεριόριστο συνάλλαγμα για έξοδα διαβίωσης και δωρεάν παροχή επείγουσας ιατρικής βοήθειας στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Η ελάχιστη συνδρομή για αυτή την κάρτα είναι 17,000 δρχ.

3. ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

Εκδίδει τις πιστωτικές κάρτες ATTICA CARD VISA Premier (Χρυσή) και ATTICA CARD VISA Classic (κλασική) που έχουν αποδοχή σε 100,000 καταστήματα σε όλη την Ελλάδα και 10,000,000 στο εξωτερικό.

Η κάρτες αυτές έχουν πιστωτικό όριο μέχρι 300,000 δρχ. και επιτόκιο 26%. Η ελάχιστη ετήσια συνδρομή είναι 10,000 δρχ. για τη χρυσή και 7,000δρχ. για την κλασική. Παρέχουν στους κατόχους τους ταξιδιωτική ασφαλιστική κάλυψη χωρίς επιβάρυνση και προγράμματα δόσεων και προσφορών σε όλη την Ελλάδα.

Υπάρχει άμεση αντικατάσταση της κάρτας σε περίπτωση απώλειας ή κλοπής χωρίς επιβάρυνση και άμεση ενημέρωση του πελάτη και δυνατότητα αυτόματης εξόφλησης του λογαριασμού ή μέσω των 30 καταστημάτων σε όλη την Ελλάδα.

4. ΤΡΑΠΕΖΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΡΑΚΗΣ

Η Macedonia Thrace Card / Mastercard είναι η διεθνής πιστωτική κάρτα, που εκδίδεται από την Τράπεζα Μακεδονίας-Θράκης. Γίνεται αποδεκτή σε περισσότερες από 10 εκατομμύρια επιχειρήσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Προσφέρει όριο συναλλαγών προσαρμοσμένο στις ανάγκες και στην οικονομική

δυνατότητα του κατόχου. Αγορές χωρίς συναλλαγματικούς περιορισμούς και η χαμηλότερη ετήσια συνδρομή είναι 8,000 δρχ.

Ο κάτοχός της μπορεί να εξοφλήσει την οφειλή του είτε σε μηνιαίες έντοκες καταβολές είτε εφάπαξ μέσα σε 25 ημέρες από την έκδοση του λογαριασμού του, χωρίς να επιβαρυνθεί με τόκους.

Επίσης, μπορεί να κάνει ανάληψη μετρητών από όλα τα καταστήματα της Τράπεζας Μακεδονία-Θράκης και των συνεργαζόμενων Τραπεζών όπως και από ένα ευρύτατο δίκτυο ATM's με σήμα Mastercard - Eurocard.

5. ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΙΣΤΕΩΣ

Οι κάρτες AMEX (American-Express, Χρυσή και Πράσινη) εκδίδονται για την Ελλάδα από τον Νοέμβριο του '97 κατ' αποκλειστικότητα από την Alpha Τράπεζα Πίστεως. Οι κάρτες AMEX αν και έχουν διεθνή ισχύ, δεν απαιτείται πια από τα μέλη τους να διαθέτουν συνάλλαγμα για να την αποκτήσουν, αφού οι συναλλαγές εξοφλούνται σε δραχμές.

Τα πλεονεκτήματά τους είναι τα εξής: Παρέχουν απεριόριστο όριο αγορών, με μόνη προϋπόθεση τη μηνιαία εξόφληση του λογαριασμού. Η εξόφληση γίνεται σε δραχμές, ανεξάρτητα από το νόμισμα που πραγματοποιήθηκε η αγορά. Επίσης, παρέχουν ειδική πίστωση για μια μεγάλη αγορά το μήνα, πάνω από 150,000 δρχ. με ιδιαίτερα χαμηλό επιτόκιο και με τον αριθμό δόσεων που επιθυμεί ο πελάτης. Παγκόσμια υποστήριξη του πελάτη, όπου και αν ταξιδεύει, από τα 1,700 ταξιδιωτικά γραφεία της American Express και των αντιπροσώπων της σε 130 χώρες.

Παρέχουν καταναλωτικό δάνειο 1,000,000 δρχ. με ευνοϊκούς όρους και δωρεάν ασφαλιστικές καλύψεις. Σε περίπτωση κλοπής ή καταστροφής της κάρτας του κατόχου γίνεται άμεση αντικατάσταση της σε μια μόνο εργάσιμη ημέρα.

Ταχύτητα στις τραπεζικές συναλλαγές με την Alpha Τράπεζα Πίστewς, μέσω τηλεφώνου ή ηλεκτρονικού υπολογιστή και ανάληψη μετρητών ανά πάσα στιγμή από τα 270 μηχανήματα αυτόματης συναλλαγής του πανελλαδικού δικτύου και τα 110,000 ΑΤΜ' s του διεθνούς δικτύου.

Ξεχωριστή υποδοχή των κατόχων καρτών American-Express σε περισσότερες από 3,900,000 επιλεγμένες επιχειρήσεις στην Ελλάδα και σε όλο τον κόσμο.

6. ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Οι πιο διαδεδομένες κάρτες της εμπορικής τράπεζας με σημαντικό ποσοστό στην ελληνική και διεθνή αγορά είναι η Εμποροκάρτα, η Εμποροκάρτα Visa και η Εμποροκάρτα TELEBANK.

A. ΕΜΠΟΡΟΚΑΡΤΑ

Είναι μια πιστωτική κάρτα για χρήση μόνο στο εσωτερικό της χώρας. Ο μελλοντικός κάτοχος της πρέπει να έχει ετήσιο εισόδημα 1,500,000 δρχ. και ελάχιστη ετήσια συνδρομή 4,000 δρχ.

Σε περίπτωση που δεν εξοφλήσει το ποσό της χρέωσής του μέσα στο προβλεπόμενο άτοκο περιθώριο θα πρέπει να υπολογίσει ένα επιτόκιο υπερ/ρίας 26%. Ο χρόνος έκδοσής της από την ημέρα κατάθεσης της αίτησής και των άλλων δικαιολογητικών είναι περίπου 20 ημέρες.

B. ΕΜΠΟΡΟΚΑΡΤΑ VISA

Είναι μια διεθνή πιστωτική κάρτα που χορηγεί τη δυνατότητα χρησιμοποίησης 300 ECU πέραν του τουριστικού συναλλάγματος για χρήση στο εξωτερικό. Οι προϋποθέσεις και για αυτήν είναι ελάχιστο εισόδημα 1,500,000 και ελάχιστη ετήσια συνδρομή 8,000 δρχ.

Το ετήσιο επιτόκιο είναι 25% για τις έντοκες δόσεις.

Γ. ΕΜΠΟΡΟΚΑΡΤΑ TELEBANK

Αυτή η κάρτα είναι κάτι νέο για τα ελληνικά δεδομένα αφού μπορεί να χρησιμοποιηθεί και από τα μηχανήματα ATM' s τις Εμπορικής Τράπεζας. Οι προϋποθέσεις για την έκδοσή της είναι ελάχιστο ετήσιο εισόδημα 1,500,000 δρχ. Όπως αναφέραμε η Εμποροκάρτα TELEBANK συνεργάζεται με τα μηχανήματα ATM' s και ο κάτοχός της μπορεί να κάνει αναλήψεις μετρητών τις εργάσιμες ώρες χωρίς κανένα περιορισμό όσον αφορά το ποσό των χρημάτων που θα πάρει. Σε μη εργάσιμες ώρες ο κάτοχός της μπορεί να κάνει ανάληψη έως του ποσού των 50,000 δρχ. Ακόμη μπορεί να κάνει κατάθεση μετρητών οποιαδήποτε ώρα της ημέρας.

Μια άλλη δυνατότητα που διευκολύνει τους πολυάσχολους εμπόρους είναι ότι μπορούν μέσω των ATM' s να κάνουν κατάθεση επιταγής εφόσον έχουν τα ειδικά έντυπα της εμπορικής τράπεζας.

7. ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΡΗΤΗΣ

Η Τράπεζα Κρήτης εκδίδει την CRETA CARD VISA με μεγάλη συμμετοχή στο δίκτυο VISA στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Το όριο προσδιορίζεται ανάλογα με την περίπτωση και συγκεκριμένα για την CRETA CARD PREMIER είναι 18,000 ενώ για την CRETA CARD CLASSIC είναι 8,000. Το πιστωτικό όριο εξαρτάται από το εισόδημα του κατόχου που στην πρώτη περίπτωση είναι από 300,000-1,100,000 δρχ. και στην δεύτερη από 1,200,000 και άνω.

Η κάρτα παρέχει ασφάλιση για πρόγραμμα ταξιδιού το οποίο καλύπτει προσωπικά ατυχήματα, έξοδα καθυστέρησης, απώλειας συσκευών. Επιπλέον, παρέχει ανταγωνιστικό επιτόκιο 23% και ετήσια συνδρομή για την Classic 8,000 δρχ. και για την Premier 18,000 δρχ.

8. ΙΟΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Η Ιονική Τράπεζα εκτός των άλλων εκδίδει και την ΙΟΝΟΚΑΡΤΑ VISA με αποδοχή σε 80,000 επιχειρήσεις στην Ελλάδα και περισσότερες από 7,000,000 επιχειρήσεις στον κόσμο.

Το πιστωτικό της όριο είναι 300,000 δρχ. και η ετήσια συνδρομή 7,500 δρχ. Καθορίζει συνάλλαγμα μέχρι 300ECU ετησίως σε μετρητά. Συμμετέχει σε προσφορές καταστημάτων.

Η Action Visa που προσφέρει η Ιονική Τράπεζα σε συνεργασία με το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών συμβάλλει στην ενίσχυση και στήριξη δραστηριοτήτων τέχνης σε όλη την Ελλάδα. Αυτό συμβαίνει γιατί ο κάτοχος της κάρτας με την έκδοσή της γίνεται χορηγός τέχνης, καθώς ένα μέρος των ετησίων εσόδων της κάρτας διατίθενται για την πρόοδο του πολιτισμού.

Η κάρτα εκτός από πιστωτική εξασφαλίζει στους κατόχους σημαντικές παροχές, όπως ειδικές προσφορές σε σημαντικές καλλιτεχνικές εκδηλώσεις, διευκολύνσεις και προσφορές για την παρακολούθηση καλλιτεχνικών εκδηλώσεων στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Το επιτόκιο της Action-Visa είναι 27% και ετήσια συνδρομή είναι 12,000 δρχ.

9. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ-ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

1. Στην έκδοση μιας επιχειρηματικής ή "co-branding" κάρτας, προχώρησε ο όμιλος Μαρινόπουλου και η αλυσίδα σουπερμάρκετ Continent σε συνεργασία με την Alpha Τράπεζα Πίστεως και τη Visa.

Η Dynamic Visa, είναι μια πιστωτική κάρτα Visa που ο κάτοχός της μπορεί να τη χρησιμοποιεί σε όλες τις συμβεβλημένες με την κάρτα επιχειρήσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Επιπλέον, απολαμβάνει όλα τα προνόμια που η Visa παρέχει στην

Ελλάδα, όπως προσημωνημένες άτοκες δόσεις και ασφαλιστικά προγράμματα.

Ο όμιλος Μαρινόπουλου και τα σουπερμάρκετ Continent, έχοντας εκτιμήσει ότι οι πελάτες που επισκέπτονται τα καταστήματα τους δεν έχουν πάντα υψηλά εισοδήματα απαιτούν για την έκδοσή της Dynamic Visa ελάχιστο δηλωμένο ετήσιο εισόδημα 1 εκατομμύριο δρχ.

Η συνδρομή της κάρτας ανέρχεται σε 6,000 δρχ. και είναι εντελώς δωρεάν τους πρώτους 6 μήνες. Και το επιτόκιο τους 6 πρώτους μήνες είναι 22% ενώ μετά ανέρχεται σε 26%. Ο κάτοχος της κάρτας απολαμβάνει σε κάθε αγορά από οποιοδήποτε κατάστημα στην Ελλάδα ή το εξωτερικό έκπτωση 1% ενώ στις συνεργαζόμενες με την κάρτα επιχειρήσεις η έκπτωση μπορεί να φτάσει και σε 30%. Οι εκπτώσεις δεν σημαίνουν ότι ο κάτοχος αγοράζει φτηνότερα αλλά καταχωρίζονται αυτόματα στον μηνιαίο λογαριασμό του και επιστρέφονται σε αυτόν μόλις συμπληρωθεί ένα ορισμένο ποσό με μια επιταγή. Η επιταγή αυτή μπορεί να εξαργυρωθεί στα καταστήματα Μαρινόπουλος και Continent για αγορές ίσης ή μεγαλύτερη αξίας.

II. Η Εταιρεία Κωτσόβολος που κατέχει στο χώρο των μεγάλων επιχειρήσεων μια από τις κορυφαίες θέσεις εισάγει ένα θεσμό που στο δυτικό κόσμο γνωρίζει εντυπωσιακή ανάπτυξη. Πρόκειται για την πιστωτική κάρτα "Kvisa" σε συνεργασία με την Τράπεζα Πειραιώς. Κατά τον πρόεδρο της η Kvisa προσφέρει στον κάτοχό της ανταποδοτικές παροχές για κάθε συναλλαγή που κάνει πλην βέβαια αυτής της ανάληψης μετρητών. Το σύστημα των ανταποδοτικών παροχών φέρει το όνομα "Kbonus" και προϋποθέτει την ύπαρξη της κάρτας. Δηλαδή η "Kvisa" θα αποτελεί ένα είδος κουμπαρά γιατί ο χρήστης της θα έχει επιπλέον 10% εκπτώσεις για τις αγορές που θα πραγματοποιεί στα συμβεβλημένα καταστήματα. Το ποσό της έκπτωσης θα

μεταφέρεται σε ειδικό λογαριασμό και ο πελάτης στο τέλος κάθε μήνα θα δέχεται την ανάλογη δωροεπιταγή.

Η νέα κάρτα, σαν Visa, γίνεται δεκτή από όλες τις επιχειρήσεις ανά τον κόσμο που δέχονται τη Visa.

ΚΑΡΤΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Στην Ελλάδα τις κάρτες έχει εγκαινιάσει και ο ΟΤΕ, ο οποίος καταρχάς προμηθεύτηκε τις ανάλογες σύγχρονες τηλεφωνικές συσκευές. Η λειτουργία των καρτών αυτών στηρίζεται στο ότι είναι εφοδιασμένες με μικροτσίπ και ενσωματώνουν μια ορισμένη αξία, που προπληρώνεται.

Η ΕΞΥΠΝΗ ΚΑΡΤΑ

Τα είδη και η χρήση του πλαστικού χρήματος είναι καθημερινά εξελισσόμενο φαινόμενο. Οι κατασκευαστές έκαναν ένα ακόμη βήμα για την καλύτερη εξυπηρέτηση των χρηστών. Οι κάρτες που θα έχουμε στο άμεσο μέλλον δεν θα είναι τίποτα άλλο από επίπεδα πλαστικά κομπιουτεράκια. Η "Visa" η "Mastercard" και η "Eurorpay" που εκπροσωπεί τη Mastercard συμφώνησαν πριν από δύο χρόνια να αλλάξουν την τεχνολογία των καρτών, κυρίως για λόγους ασφάλειας. Και ενώ τώρα όλες οι κάρτες έχουν μια μαγνητική λωρίδα με ορισμένα στοιχεία "αναγνώσιμα" από τα διάφορα μηχανήματα, θα έχουν επιπλέον πάνω τους ένα τσιπ. Οι κάρτες με τη διπλή αυτή τεχνολογία θα αρχίσουν να κυκλοφορούν και στην Ελλάδα. Η τεχνολογικής αυτή αλλαγή θα δώσει μεγαλύτερες δυνατότητες για νέα προϊόντα στις τράπεζες και τους οργανισμούς. Ενώ, δηλαδή θα ξεκινήσουν αντικαθιστώντας μια απλή χρεωστική κάρτα με ένα τσιπ, σε λίγο θα το χρησιμοποιήσουν για να ενσωματώσουν και άλλα προγράμματα. Έτσι, στην επόμενη δεκαετία η πιστωτική κάρτα θα είναι παράλληλα ταυτότητα και δίπλωμα οδήγησης.

Οι επερχόμενες εξελίξεις θα καταργήσουν οριστικά τα πορτοφόλια. Εδώ και λίγο καιρό λειτουργεί σε πειραματικό στάδιο στη χώρα μας ένα σύστημα ανοιχτών πληρωμών το λεγόμενο CAFE (Conditional Access For Europe) αποτέλεσμα του κοινοτικού προγράμματος ESPRIT το οποίο προτείνει τη χρήση "Εξυπνων καρτών" και "ηλεκτρονικών πορτοφολιών" για τις μικρές οικονομικές συναλλαγές των χρηστών.

Το έργο υλοποιήθηκε από την τράπεζα: Εθνική και Εμπορική την εταιρεία N. Πετρακόπουλος / Mellon Technologies, την αγγλική εταιρεία Cardware, καθώς και το Μαθηματικό Ινστιτούτο του Άμστερνταμ (CWI). Κόστισε συνολικά 6,4 εκατ. ECU. Οι "έξυπνες κάρτες" ονομάζονται Xchange και θυμίζουν τις

τηλεκάρτες. Η λειτουργία του είναι απλή και απολύτως ασφαλής: οι ενδιαφερόμενοι λαμβάνουν από τις διαχειρίστριες τράπεζες την κάρτα, Xchange προπληρώνοντας τις οικονομικές συναλλαγές τους. Με αυτό τον τρόπο έχουν τη δυνατότητα να "πληρώνουν μικρά χρηματικά ποσά με ηλεκτρονικό τρόπο τοποθετώντας την κάρτα στην αποδοχή των ειδικών τερματικών που έχουν κατασκευαστεί για το σκοπό αυτό ή χρησιμοποιώντας το ηλεκτρονικό πορτοφόλι: αποτελείται από μια δερμάτινη θήκη στην οποία τοποθετείται η κάρτα. Αξίζει να σημειωθεί ότι έχει αναπτυχθεί λογισμικό που επιτρέπει την "επικοινωνία" μεταξύ ηλεκτρονικού πορτοφολιού και ταμειακής μηχανής, ώστε να μην είναι απολύτως απαραίτητα τα προαναφερθέντα τερματικά.

Βασικά χαρακτηριστικά του CAFE είναι η τεχνολογία κρυπτογράφησης που εξασφαλίζει την ανωνυμία του χρήστη, ένα αποτελεσματικό σύστημα πληρωμών με πολλαπλούς εκδότες και διαχειριστές, καθώς και ένα σύστημα με την ικανότητα να υποστηρίζει πέντε νομίσματα. Ενδεχομένως απώλειες ή βλάβες των "έξυπνων καρτών" θα καλύπτονται από την εκδότρια τράπεζα ενώ θα υπάρχουν ειδικοί προσωπικοί αριθμοί κωδικοποιημένοι (PIN) ώστε να κλειδώνονται τα χρηματικά ποσά και να καθίσταται ανώφελη η κλοπή τους.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι ενδεχόμενες μελλοντικές εφαρμογές της χρήσης "έξυπνων καρτών" είναι οι εγκαταστάσεις σε καταστήματα, περίπτερα, αλλά και παρκόμετρα τα οποία βρίσκονται κοντά στα κτίρια όπου εφαρμόζεται ήδη η τεχνολογία, ένας ακόμα αυτόματος πωλητής στο κτίριο της Eθνodata και εγκατάσταση σε μερικούς από τους αυτόματους πωλητές εισιτηρίων του ΗΣΑΠ. Επίσης, ενδέχεται να εγκατασταθεί ένα αναγνώστης "έξυπνων καρτών" σε μια γραμμή τηλεφώνου ώστε και τα τηλεφωνήματα να πληρώνονται μελλοντικά με αυτό τον τρόπο.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΗΣ ΚΑΡΤΑΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ-ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΤΟΧΟΥ

Καθημερινά παρατηρείται μια συνεχής αύξηση της ζήτησης καρτών από την πλευρά των καταναλωτών. Για τον λόγο αυτό οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να έχουν υπόψη τους ότι η πορεία που ακολουθείται για την έκδοση πιστωτικής κάρτας είναι η εξής:

- ⇒ Ο ενδιαφερόμενος πελάτης απευθύνεται στο κατάστημα της Τραπέζης που κατά την γνώμη του, έχει τους ευνοϊκότερους για αυτόν όρους και υποβάλλει αίτηση χορήγησης πιστωτικού δελτίου.
- ⇒ Οι αρμόδιοι της τράπεζας στη συνέχεια, ελέγχουν την πληρότητα και την ακρίβεια των στοιχείων της αίτησης με την βοήθεια των συν/νων στην αίτηση δικαιολογητικών (ταυτότητα, εκκαθαριστικό κλπ).
- ⇒ Στη συνέχεια ο υπεύθυνος του τμήματος, εάν τα στοιχεία είναι πλήρη, εισηγείται την έγκριση κάρτας στον πελάτη, στον Διευθυντή του καταστήματος.
- ⇒ Διαβιβάζεται, φωτοτυπία της αίτησης στην Μονάδα Πιστωτικών Καρτών για έκδοση της κάρτας.

Μια τράπεζα για να χορηγήσει πιστωτική κάρτα σε έναν ενδιαφερόμενο θα πρέπει να ελέγξει τα ακόλουθα:

- ⇒ Το ύψος και την σταθερότητα των αποδοχών του.
- ⇒ Τα υπάρχοντα περιουσιακά του στοιχεία.
- ⇒ Το χρόνο απασχόλησης ή άσκησης επαγγέλματος
- ⇒ Την συμπεριφορά του σε τυχόν προηγούμενους δανεισμούς
- ⇒ Την τυχόν ύπαρξη φιλικού ή συγγενικού δεσμού με κάποιον εργαζόμενο της Τραπέζης.

⇒ Εάν υπάρχει η δυνατότητα και η εντιμότητα από την μεριά του πελάτη να ανταποκριθεί στις πιστωτικές του υποχρεώσεις.

Στη συνέχεια, το κατάστημα στο οποίο υποβληθεί η αίτηση παραλαμβάνει την πιστωτική κάρτα και το P.I.N. (Personal Identification Number) της κάρτας και φροντίζουν για την παράδοση στον κάτοχο. Η παραλαβή της κάρτας και του P.I.N. γίνεται μόνο από αυτόν τον πελάτη ή από άλλο πρόσωπο που έχει εξουσιοδότηση. Ο κάτοχος θα πρέπει να βάλει την υπογραφή του στο αντίστοιχο σημείο της κάρτας, μόλις την παραλάβει. Η κάρτα είναι προσωπική και η χρήση της επιτρέπεται μόνο από τον αναγραφόμενο κάτοχο, ανήκει και παραμένει στην κυριότητα της εκδούσας τραπεζής καθόλη τη διάρκεια της ισχύς της. Η κάρτα μπορεί να λειτουργήσει είτε μόνο σαν πιστωτική τοπικής ή διεθνούς ισχύος για:

⇒ Συναλλαγές του κατόχου με επιχειρήσεις που συνεργάζονται με τον εκδοτικό οργανισμό για την απόκτηση αγαθών και υπηρεσιών υπογράφοντας τις σχετικές αποδείξεις.

⇒ Αναλήψεις μετρητών μέχρι του εκάστοτε χρηματικού ορίου που από την Τράπεζα καθορίζεται.

⇒ Ως πιστωτική και ως κάρτα ηλεκτρονικών συναλλαγών σε συνδεδεμένους τραπεζικούς λογαριασμούς μέσω των ATM' s ή των POS.

Ο κάτοχος υποχρεούται σε περίπτωση κλοπής ή απώλειας της κάρτας να ενημερώσει αμέσως την τράπεζα τηλεφωνικώς και στην συνέχεια εγγράφως, με υπεύθυνη δήλωση ώστε να ακυρωθεί το συντομότερο η κάρτα. Μέχρι τότε όμως, ο κάτοχος είναι υπεύθυνος για τις αποδείξεις πώλησης που εκδίδονται με την κάρτα του και για οποιαδήποτε κίνηση χρεωστική ή πιστωτική παρουσιάζεται στο λογαριασμό του. Ακόμη ο κάτοχος υποχρεούται

να ειδοποιεί χωρίς καθυστέρηση σε περίπτωση μεταβίβασης των περιουσιακών του στοιχείων που έχει αναφέρει στην αίτηση για την απόκτηση της κάρτας, καθώς και στην περίπτωση αλλαγής της διεύθυνσης του.

Η τράπεζα υποχρεούται να στέλνει αναλυτικό λογαριασμό στο τέλος κάθε μήνα στο κάθε δικαιούχο της. Ακόμα εάν γίνει κάποια αλλαγή στους όρους της σύμβασης ο πελάτης της πρέπει να ενημερωθεί εγκαίρως.

ΙΔΙΟΜΟΡΦΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΝΤΑΙ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Θέλοντας να δώσουμε μια σαφέστερη εικόνα για την κατάσταση στην οποία βρίσκονται τα επιτόκια των καρτών, καλό θα ήταν να γίνει μια σύγκριση σε σχέση με την κατάσταση που επικρατεί στην Ευρώπη και τον κόσμο.

Στη χώρα μας σε σχέση με τις άλλες χώρες της Ευρώπης και της Αμερική, τα επιτόκια είναι πολύ υψηλά. Αυτό συμβαίνει για τους εξής λόγους. Κατ' αρχήν γιατί οι συνεπείς πελάτες, που πληρώνουν την δόση της κάρτας τους κανονικά επιβαρύνονται από τους κατόχους καρτών που δεν πληρώνουν εγκαίρως. Το μεγάλο ρίσκο που αναλαμβάνουν οι τράπεζες, δανείζοντας χρήματα χωρίς να εξασφαλιστούν-δεσμεύοντας λόγω χάρη κάποιο περιουσιακό στοιχείο του δανειζόμενου, όπως συμβαίνει σε άλλες περιπτώσεις-μεταφέρεται στους συνεπείς κατόχους πιστωτικών καρτών. Στις σημαντικές επισφάλειες και στο υψηλό κόστος των υπηρεσιών που προσφέρουν οι πιστωτικές κάρτες, αποδίδουν κατά κύριο λόγο οι τράπεζες τα υψηλά επιτόκια των πιστωτικών καρτών.

Τα επιτόκια των πιστωτικών καρτών, αν και αυτά έχουν συμπαρασυρθεί από την πτωτική πορεία των επιτοκίων, παραμένουν σε υψηλά επίπεδα. Τη στιγμή όπου το επιτόκιο ταμειευτηρίου έχει πέσει κάτω από το 10%, τα επιτόκια των πιστωτικών καρτών διαμορφώνονται γύρω στο 25%. Η μεγάλη διαφορά που υπάρχει μεταξύ επιτοκίων καταθέσεων και πιστωτικών καρτών δεν είναι μόνο ελληνικό φαινόμενο, αλλά ισχύει σε όλα τα δυτικά κράτη και σε χώρες όπου η χρήση του πλαστικού χρήματος είναι πιο διαδεδομένη από την Ελλάδα. Ως βασικούς παράγοντες για τα υψηλά επιτόκια αναφέρουν οι υπεύθυνοι, το υψηλό κόστος εξυπηρέτησης των συναλλαγών μέσω πιστωτικών καρτών και τις σημαντικές επισφάλειες.

Με άλλα λόγια, η ευκολία που προσφέρουν οι πιστωτικές κάρτες στον να μεταφέρει κανείς τις οικονομικές του υποχρεώσεις στο μέλλον, αγοράζοντας με δόσεις καταναλωτικά αγαθά και υπηρεσίες σε χιλιάδες καταστήματα και επιχειρήσεις σε όλο τον κόσμο, έχει μεγάλο κόστος. Κόστος του την Ελλάδα είναι ακόμα, πιο αυξημένο λόγο της σχετικά μικρής διάδοσης του πλαστικού χρήματος και του είδους της οικονομίας μας.

Η αγορά μέσω πιστωτικών καρτών μειώνει την τελική απόδοση των χρημάτων κατά 2 μονάδες λόγο της μη τήρησης των καλών πληρωμών και κατά 2,5 μονάδες λόγο της πληρωμής του ποσού μετά από 40 ημέρες. Στα επιτόκια των καρτών περιλαμβάνεται και η εισφορά του νόμου 128 που είναι 1% επί του ύψους της οφειλής, που αποδίδεται στο Δημόσιο.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ανωτέρω, η πραγματική απόδοση για τις τράπεζες διαμορφώνεται σε πολύ χαμηλότερα επίπεδα, εφόσον από αυτή θα πρέπει να αφαιρεθεί ακόμη το υψηλό λειτουργικό κόστος εξυπηρέτησης των συναλλαγών μέσω καρτών, λόγω του μεγάλου αριθμού συναλλαγών μικρών σχετικά ποσών, της ευρείας χρήσης της τεχνολογίας, της διαρκούς ανάγκης για δαπάνες εκσυγχρονισμού (μηχανήματα σε όλα τα σημεία πωλήσεων) καθώς και η μηνιαία ενημέρωση του πελάτη. Θα πρέπει να αναφερθεί ότι στην Ελλάδα η υποδομή ήταν ανύπαρκτη και για αυτό το κόστος λειτουργίας του συστήματος υψηλό, μιας και χρειαζόταν να δαπανηθούν μεγάλα ποσά για τον τεχνολογικό εξοπλισμό για την ανανέωση και εκσυγχρονισμό του.

Οι αντίστοιχες διαφορές και αποκλίσεις επιτοκίων σε άλλες χώρες που θεωρούνται προηγμένες ή σε καλύτερη οικονομική κατάσταση από την χώρα μας είναι και σε αυτές αισθητές. Για παράδειγμα στην Αγγλία με γνωστούς όλους τους δείκτες πληθωρισμού και επιτοκίων, το επιτόκιο στις πιστωτικές κάρτες φτάνει το 20% ή εκεί που υπάρχει επιτόκιο 9% δεν υπάρχει χαριστική-άτοκη περίοδος.

Σαν μια άλλη ιδιομορφία της Ελληνικής αγοράς θα πρέπει να αναφερθεί και το εξής φαινόμενο. Στις αρχές του Μαρτίου 1998 έγιναν γνωστά, στοιχεία κίνησης των καταναλωτικών δανείων και των πιστωτικών καρτών και από τα στοιχεία αυτά επιβεβαιώνουν την υπερχρέωση του Έλληνα καταναλωτή ως συνέπεια της μακρόχρονης λιτότητας αλλά και της ροπής για μια καλύτερη ζωή. Κάθε ελληνικό νοικοκυριό χρωστά σε πιστωτικά μας ιδρύματα περισσότερο από 350,000 δρχ. ποσό που θεωρείται αρκετά μεγαλύτερο από το εισόδημα του Έλληνα. Τα στοιχεία αυτά εμφανίζουν υπέρτερη αύξηση της δαπάνης και από την χρήση πιστωτικών καρτών, έναντι του 1997 και 1996 που όπως φαίνεται θα εξακολουθήσει να αυξάνει και τα επόμενα χρόνια συμβαδίζοντας με τους Ευρωπαίους και τους Αμερικανούς. Δεν πρέπει όμως να παραβλέπουμε ότι οι ανωτέρω επιβαρύνονται για τις κάρτες τους πληρώνοντας επιτόκιο 2-4% και οι Έλληνες 25-26%.

Ακόμα, οι επιχειρήσεις στο εξωτερικό διευκολύνουν τις πωλήσεις προϊόντων και υπηρεσιών τους με πιστωτικές κάρτες γιατί η επιβάρυνση που δέχονται δεν ξεπερνά το 1,5-2% έναντι του 5-7% που επιβαρύνονται οι αντίστοιχες Ελληνικές επιχειρήσεις.

Μια ακόμη ιδιομορφία στην Ελληνική αγορά είναι η υποχρέωση που από τον νόμο προκύπτει και που επιβάλλει την ανάρτηση πινακίδων από τις επιχειρήσεις που πωλούν αγαθά με δόσεις και μετρητής, στις οποίες να αναγράφονται η τιμή του προϊόντος της μετρητοίς, το συνολικό κόστος της αγοράς με δόσεις, το ποσό της δόσης, ο αριθμός των δόσεων και η Ετήσια Πραγματική Επιβάρυνση (ΕΠΕ) που προκύπτει από τα παραπάνω στοιχεία.

Δεν συμβαίνει όμως πάντα, έτσι, είτε γιατί οι επιχειρήσεις αδιαφορούν για αυτές, και όταν υπάρχουν, πολλές φορές μπερδεύουν τους καταναλωτές αντί να τους ενημερώνουν. Και

αυτό γιατί αρκετές επιχειρήσεις χρησιμοποιούν διάφορα "τρικ" που εμφανίζουν ότι τα προϊόντα τους πωλούνται με ευνοϊκότερους όρους. Ορισμένες επιχειρήσεις, λοιπόν, όπως προέκυψε και από έρευνα που έκανε το υπουργείο Ανάπτυξης, αναφέρουν στις ενημερωτικές πινακίδες υψηλότερες τιμές τους μετρητοίς από αυτές που πραγματικά πωλούν τα προϊόντα τους και έτσι η διαφορά ανάμεσα στην τιμή της μετρητοίς και σε αυτή με δόσεις εμφανίζεται μικρότερη. Κάτι τέτοιο δεν συμβαίνει στο εξωτερικό, μιας και οι τιμές των προϊόντων είναι σταθερές και δεν μπορούν να διαμορφωθούν σε χαμηλότερες τιμές ανάλογα με τα παζάρια που θα κάνουν οι πελάτες, και που αναγκάζουν τον έμπορο να κόψει κάτι από την τιμή για να ικανοποιηθεί ο πελάτης και να προχωρήσει στην αγορά.

Το υπουργείο Ανάπτυξης ακόμα, προχωρεί στην λήψη μέτρων για την αποτελεσματικότερη προστασία των κατόχων πιστωτικών καρτών. Έτσι, θα συσταθεί ομάδα εργασίας με την συμμετοχή εκπροσώπου του υπουργείου των πιστωτικών οργανισμών και των καταναλωτών που θα ασχοληθεί με τους καταχρηστικούς όρους που περιλαμβάνονται, στις συμβάσεις χορήγησης πιστωτικών καρτών. Και καταχρηστικοί όροι θεωρούνται από το υπουργείο η μονομερής ανάκληση της πιστωτικής κάρτας χωρίς ειδοποίηση του κατόχου, η μονομερής τροποποίηση της σύμβασης και η πλήρης απόδειξη της οφειλής μέσω των βιβλίων των τραπεζών.

Το υπουργείο ζητάει επίσης από τα πιστωτικά ιδρύματα που χορηγούν πιστωτικές κάρτες να ενημερώνουν κάθε χρόνο, αναλυτικά τους πελάτες τους για όλες τις επιβαρύνσεις από την χρήση της κάρτας και την επανεκτύπωση των συμβάσεων ώστε να είναι ευκρινείς και ευανάγνωστες.

Από την πλευρά της η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών (ΕΤΕ) για το θέμα των πιστωτικών καρτών αναφέρει ότι υπάρχουν περισσότεροι, από 20 εκδότες καρτών οι οποίοι προσφέρουν στο κοινό περισσότερες από 40 διαφορετικές κάρτες ώστε πράγματι το

κοινό να έχει σημαντική δυνατότητα επιλογής του εκδότη αλλά και της κάρτας που ανταποκρίνεται κατά τον συμφερότερο τρόπο στις ανάγκες του.

Όσον αφορά τις σύμβαση χορήγησης και χρήσης των καρτών η ΕΤΕ, αναφέρει ότι διατίθενται ελεύθερα στο κοινό από τους εκδότες τους ώστε οι καταναλωτές να ενημερώνονται αναλυτικά για το περιεχόμενο τους προτού ακόμη υποβάλλουν αίτηση χορήγησης κάρτας. Έτσι, λαμβάνουν γνώση και των σχετικών επιβαρύνσεων που συνεπάγεται η χρήση της κάθε κάρτας, όπως και για τη συνολική Ετήσια Πραγματική Επιβάρυνση.

Τα πιστωτικά ιδρύματα που εκδίδουν κάρτες θεωρούν ότι οι όροι των συμβάσεων είναι πλήρες και σε μεγάλο βαθμό εξασφαλίζουν ισόρροπη κατανομή δικαιωμάτων και υποχρεώσεων μεταξύ των συμβαλλομένων. Έτσι, επισημαίνουν ότι το δικαίωμα καταγγελίας της σύμβασης παρέχεται στον κάτοχο της κάρτας, ο οποίος μπορεί οποτεδήποτε να επιστρέψει ή να καταστρέψει την κάρτα του.

Το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας μελετά την ένταξη των πιστωτικών καρτών στη νομοθετική ρύθμιση που προωθεί για τα "πανωτόκια". Οι τράπεζες όμως που εκδίδουν πιστωτικές κάρτες, ερμηνεύοντας την απόφαση του Αρείου Πάγου από την πλευρά τους, θεωρούν ότι οι πιστωτικές κάρτες δεν εντάσσονται στο πλαίσιο της απόφασης λόγο του "τύπου του δανείου". Οι πιστωτικές κάρτες, εξηγούν τραπεζικά στελέχη, δεν δανείζουν χρήματα εκταμιεύοντας το ποσό εφάπαξ, όπως συμβαίνει πχ με ένα στεγαστικό δάνειο, αλλά οι λογαριασμοί του πιστώνονται και χρεώνονται με διάφορα ποσά, ανάλογα με τις αγορές και τις πληρωμές που πραγματοποιεί ο κάτοχος της κάρτας. Σήμερα, σε περίπτωση που ο κάτοχος της κάρτας καθυστερήσει την πληρωμή μιας δόσης, υπολογίζεται τόκος υπερημερίας στο καθυστερούμενο ποσό για όσο διάστημα εκκρεμεί η καταβολή της δόσης και, αν δεν

έχει εξοφληθεί ως την έκδοση του επόμενου λογαριασμού,
κεφαλαιοποιείται.

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑ-ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΚΑΡΤΩΝ

Οι πλαστικές κάρτες παρουσιάζουν πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα για τους κατόχους των πιστωτικών δελτίων, για τις τράπεζες και τις επιχειρήσεις που συνεργάζονται με αυτές.

1. Πλεονεκτήματα για τους κατόχους πιστωτικών καρτών

- Είναι εύχρηστες
- Απαλλάσσουν τον κάτοχο από το φορτίο και τους κινδύνους των μετρητών
- Η εξόφληση τους γίνεται μετά από πάροδο ενός μηνός περίπου από τη χρησιμοποίηση του
- Διευκολύνουν τις αγορές άμεσων καταναλωτικών αγαθών.
- Εξυπηρετούν το λιανικό εμπόριο και συμβάλλουν στην αύξηση των πωλήσεων του
- Παρέχει τη δυνατότητα έξτρα συναλλάγματος στο εξωτερικό.

2. Μειονεκτήματα για τους κατόχους πιστωτικών καρτών

- Οδηγούν σε υπερκαταναλωτισμό
- Ωθούν σε σπατάλες γιατί παρασύρουν τους χρήστες σε αγορές πέρα από τις ανάγκες και πάνω από τις πραγματικές δυνατότητες.
- Δημιουργεί προβλήματα ασφάλειας σε περιπτώσεις απωλειών και κλοπών
- Η απεριόριστη δυνατότητα αγορών στο εξωτερικό είναι πιθανό να προκαλέσει συναλλαγματικά προβλήματα
- Είναι ενδεχόμενη η πρόκληση πληθωριστικών πιέσεων από την ελάχιστη χρησιμοποίηση τους.
- Αποτελούν φορολογικό τεκμήριο για τους κατόχους, σύμφωνα με ερμηνεία του Υπουργείου Οικονομικών (1994)

- Είναι γεγονός ότι πολύ και πολλούς εξυπηρετούν, επίσης όμως είναι βέβαιο ότι σε πολλούς προκάλεσαν (και προκαλούν) οικονομικά αδιέξοδα.
- Η διαφήμιση με αντικείμενο της κάρτες, που είναι συνέπεια του μεγάλου ανταγωνισμού μεταξύ των τραπεζών επηρεάζει της αποφάσεις, τόσο εκείνων που σπεύδουν να αποκτήσουν πλαστική κάρτα, όσο και των τραπεζών που συναγωνίζονται ποια θα εκδώσει μεγαλύτερο αριθμό τέτοιων καρτών.
- Χωρίς αμφιβολία κρύβει κινδύνους ή χωρίς έλεγχο ή και αυθαίρετη πολλές φορές έκδοση καρτών.

Πλεονεκτήματα για τις επιχειρήσεις που συνεργάζονται με τράπεζες για την έκδοση "co-branded" καρτών

- Οι επιχειρήσεις αυξάνουν τις πωλήσεις τους και διευρύνουν τον κύκλο την μόνιμης πελατείας τους.
- Χρειάζεται λιγότερο ρευστό χρήμα αφού το προϊόν των συναλλαγών με πιστωτικές κάρτες μπορεί να πιστωθεί στο λογαριασμό των πελατών που κατέχουν σε οποιαδήποτε τράπεζα.
- Η κάθε επιχείρηση δεν έχει ανάγκη να πουλά με πίστωση, αλλά μόνο τοις μετρητοίς, αφού τον καθορισμό των δόσεων και τους πιστωτικούς κινδύνους τους αναλαμβάνει η τράπεζα.
- Έρχεται σε επαφή με μεγάλο αριθμό καταναλωτών που έχουν κάρτα.

Μειονεκτήματα για τις επιχειρήσεις

- Η δυσμενή εξέλιξη των οικονομικών μεγεθών της ελληνικής οικονομίας που περιορίζει την κατανάλωση.
  - Η εισαγωγή νέων καρτών δημιουργεί μεγάλο ανταγωνιστικό περιβάλλον.
  - Η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών από τους ανταγωνιστές
-

- Βελτίωση των πιστωτικών διευκολύνσεων που παρέχουν μεγάλες επιχειρήσεις προς τους πελάτες τους
- Ανάπτυξη από τους ανταγωνιστές σύγχρονων μονάδων marketing.

Πλεονεκτήματα για τις τράπεζες

- Οι τράπεζες κερδίζουν από την αύξηση του τζίρου των καρτών
- Λαμβάνουν προμήθεια επί του ποσού κάθε συναλλαγής
- Προσέλκυση νέων πελατών και ευκαιρία αύξησης των εργασιών της
- Έκδοση καρτών από τα υποκαταστήματα των τραπεζών που βρίσκονται σε όλη την Ελλάδα.
- Τα στελέχη των τραπεζών διαθέτουν υψηλό επίπεδο εμπειρίας στα συστήματα πληρωμών.
- Διαθέτουν ευρύ δίκτυο συμβεβλημένων επιχειρήσεων σε όλη την Ελλάδα ικανό να εξυπηρετήσει τους κατόχους καρτών.
- Μέσω των λοιπών τραπεζικών εργασιών έχουν αποκτήσει μεγάλο αριθμό πελατών στους οποίους προωθούν τις κάρτες που εκδίδουν
- Κατάργηση σημαντικού όγκου εργασίας από τα γκισέ
- Κατάργηση αποδείξεων, λογιστικών εγγραφών, συμφωνιών.

Μειονεκτήματα για τις τράπεζες

- Η έκδοση καρτών δεν έχει ενσωματωθεί με τις άλλες τραπεζικές εργασίες
  - Αδυναμία ικανοποιητικής παρουσίας στην αγορά λόγω δημοσιοϋπαλληλικής νοοτροπίας, ευθυνοφοβίας και γραφειοκρατικών διαδικασιών.
  - Η έλλειψη σύγχρονων υπηρεσιών υποστήριξης των πωλήσεων καρτών έναντι του ανταγωνισμού
  - Ελλιπής επικοινωνία, με τις συμβεβλημένες επιχειρήσεις και τους κατόχους των καρτών με αποτέλεσμα τη μη αύξηση των
-

χρήσεων από τους κατόχους των καρτών και τη μη αύξηση του τζίρου από τις επιχειρήσεις.

- Απουσία τμήματος marketing από τις τράπεζες ώστε να είναι δυνατή η αξιολόγηση των ευκαιριών της αγοράς και η ανάπτυξη στρατηγικών για αποτελεσματική προσέγγιση νέων πελατών-αγοραστών καρτών.
  - Ανεπαρκής πληροφόρηση από τους υπαλλήλους των υποκαταστημάτων προς τους πελάτες για τις κάρτες που εκδίδει η τράπεζα
  - Έλλειψη οργανωμένων σεμιναρίων για την επιμόρφωση των υπαλλήλων πάνω στο αντικείμενο.
-

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ ΣΤΙΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΡΤΕΣ

Στην καταναλωτική κοινωνία του σήμερα ο ρόλος της διαφήμισης για την καλύτερη προώθηση των προϊόντων είναι πολύ σημαντικός. Οι πιστωτικοί οργανισμοί συνειδητοποιώντας τη σημασία της διαφήμισης έδωσαν ιδιαίτερη βάση στον τομέα αυτό.

Η σημασία της διαφήμισης για κάθε προϊόν ή υπηρεσία είναι πάντα μεγάλη. Είναι το όπλο κάθε επιχείρησης για την ορθή προβολή και προώθηση των προϊόντων της. Ειδικά όμως για τις επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες, η σημασία της διαφήμισης είναι ακόμα μεγαλύτερη, και αυτό γιατί δεν υπάρχει έντονη διαφορά μεταξύ των παρεχόμενων υπηρεσιών, οπότε μόνο μέσω της διαφήμισης μπορεί να διαφοροποιήσει το ένα προϊόν από κάποια άλλα ομοειδή του.

Στην κατηγορία αυτή, που προαναφέρθηκε, ανήκουν και οι επιχειρήσεις και οι οργανισμοί που εκδίδουν πιστωτικές/χρεωστικές κάρτες, δηλαδή οι τράπεζες οι διεθνείς οργανισμοί ή τα καταστήματα. Έτσι, ο μόνος τρόπος τους να επικοινωνήσουν με τους πελάτες τους ή να προσελκύσουν νέους είναι η διαφήμιση.

Τα βασικά διαφημιστικά μέσα που σήμερα χρησιμοποιούνται είναι η τηλεόραση, τα περιοδικά, το ραδιόφωνο, τα ενημερωτικά/διαφημιστικά φυλλάδια που οι εκδότριες τράπεζες/οργανισμοί δίνουν στους ενδιαφερόμενους πελάτες τους. Ακόμα ένα σύγχρονο μέσο διαφήμισης είναι το INTERNET. Στόχος της διαφημιστικής καμπάνιας με βάση την καμπύλη του κύκλου εργασιών της επιχείρησης και τα θετικά και αρνητικά σημεία της, μπορεί να είναι η αύξηση των κατόχων, η αύξηση των χρήσεων η ποιοτική αναβάθμιση της κάρτας, η προσέγγιση ενός συγκεκριμένου αγοραστικού κοινού. Ακόμα σαν γενικότερους στόχους μιας τέτοιας διαφημιστικής καμπάνιας μπορούμε να αναφέρουμε την εξασφάλιση ικανοποιητικού μεριδίου

διαφημιστικής φωνής, και η όσο το δυνατό μεγαλύτερη προσέγγιση με τους νέους ενδιαφερόμενους πελάτες και όσο το δυνατόν μεγαλύτερη διαφοροποίηση από τις άλλες ανταγωνίστριες κάρτες, για την καλύτερη προσέγγιση του κοινού.

ΠΟΙΟΙ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝ ΤΟ "ΠΛΑΣΤΙΚΟ ΧΡΗΜΑ"

Οι κάτοικοι των μεγαλοαστικών κέντρων και το "ασθενές φύλο" προτιμούν να κυκλοφορούν με λιγότερα μετρητά στην τσέπη, και περισσότερες πιστωτικές κάρτες στο πορτοφόλι.

Το πλαστικό χρήμα έλκει περισσότερο το ασθενές φύλο που φαίνεται ότι συμβαδίζει με το πνεύμα της εποχής. Περισσότερο επιφυλακτικοί εμφανίζονται στην χρήση πιστωτικών καρτών οι κάτοικοι των αγροτικών περιοχών, οι οποίοι όμως επίσης άρχισαν-έστω διστακτικά-να τη χρησιμοποιούν για τις αγορές τους. Ενώ οι κάτοικοι των μεγαλοαστικών κέντρων ολοένα και περισσότερο κυκλοφορούν με λιγότερα χρήματα στην τσέπη και περισσότερες πιστωτικές κάρτες στο πορτοφόλι.

Τα ανωτέρω προκύπτουν από μεγάλη έρευνα που διενήργησε σε όλη τη χώρα η εταιρεία Amer Nielsen Research το τελευταίο τρίμηνο το '97, μια έρευνα που αφορά σχεδόν το σύνολο του πληθυσμού και διεξήχθη με την μέθοδο των ερωταπαντήσεων.

Η λεγόμενη μέση κοινωνικοοικονομική ομάδα του πληθυσμού φαίνεται να κατέχει τα πρωτεία στη χρήση πιστωτικών καρτών τουλάχιστον ποσοτικά. Εμφανίζεται στην συγκεκριμένη έρευνα να κατέχει περίπου το 46,3% του συνολικού όγκου των πιστωτικών καρτών. Μια πιο προσεκτική ανάγνωση των στοιχείων όμως καταδεικνύει ότι πραγματικοί "πρωταθλητές" είναι άλλοι. Ιδού γιατί: η υπό εξέταση ομάδα αποτελεί περίπου το 48,2% του πληθυσμού. Άρα ο πληθυσμός της είναι σε σχετική αντιστοιχία-ή σε ισορροπία-με τον όγκο του "πλαστικού χρήματος". Πραγματικοί "υπερχρήστες" των πιστωτικών καρτών είναι οι πολίτες που ανήκουν στην ανώτερη κοινωνικοοικονομική ομάδα: η πληθυσμιακή αυτή ομάδα αποτελεί μόλις το 16,2% της ελληνικής κοινωνίας, κατέχει όμως το 37,6% των πιστωτικών καρτών. Αντιθέτως, πολύ χαμηλή είναι η επίδοση της κατώτερης κοινωνικοοικονομικής ομάδας στη χρήση "πλαστικού χρήματος"

ενώ φαίνεται να αποτελεί το 35,6% του ελληνικού πληθυσμού, κατέχει μόλις το 16,1% των πιστωτικών καρτών (Πίνακας 1)

Η έρευνα δεν κρύβει εκπλήξεις όσον αφορά τη διείσδυση των πιστωτικών καρτών αναλόγως του τόπου κατοικίας των χρηστών. Οι κάτοικοι των μεγάλων αστικών κέντρων είναι φυσικά οι καλύτεροι πελάτες των τραπεζών. Αυτό που μπορεί να συμπεραίνει κανείς συγκρίνοντας κανείς τα στοιχεία, είναι η σχετική ομοιομορφία που εμφανίζουν οι κάτοικοι των μεγάλων αστικών κέντρων στη χρησιμοποίηση του πλαστικού χρήματος. Έτσι, η ευρύτερη περιοχή της πρωτεύουσας, που περιλαμβάνει το 32,3% του συνολικού πληθυσμού της χώρας εμφανίζεται στην έρευνα να προπορεύεται οι κάτοικοι της κατέχουν περίπου το 48,7% των πιστωτικών καρτών. Από κοντά και η Θεσσαλονίκη με το 8,2% του πληθυσμού της χώρας, οι κάτοικοί της κατέχουν το 10,4% των καρτών. Σημαντικό επίσης είναι και το εξής: οι υπόλοιπες μεγαλοαστικές περιοχές αναδεικνύονται μεγάλοι λάτρεις των καρτών. Ενώ οι περιοχές αυτές δεν ξεπερνούν το 8,4% του συνολικού πληθυσμού, απορροφούν το 11,4% των καρτών. Όσο προχωρούμε προς την ελληνική ύπαιθρο η εικόνα αλλάζει. Στις αστικές περιοχές, με το 14,5% του πληθυσμού το ποσοστό διείσδυσης των καρτών ανέρχεται σε 13,6%. Στις ημιαστικές τα αντίστοιχα ποσά είναι 18,2% έναντι 10,9%. Οι κάτοικοι των αγροτικών περιοχών εμφανίζονται οι πλέον παραδοσιακοί στις οικονομικές συναλλαγές τους: αποτελούν το 18,4% του πληθυσμού, αλλά κατέχουν μόλις το 5,3%. (Πίνακας 2)

Ας περάσουμε τώρα στην παράθεση των στοιχείων κατά φύλο. Οι γυναίκες εμφανίζονται πιστές στο "πλαστικό χρήμα". Φυσικά είναι το πλειοψηφών "ρεύμα" της ελληνικής κοινωνίας αφού αποτελούν το 50,3% του συνολικού πληθυσμού, ενώ οι άνδρες το 49,7%. Ωστόσο, η αριθμητική υπεροχή του ασθενούς φύλου, ωχριά μπροστά στην δυναμική χρήση των "πιστωτικών καρτών": το μερίδιο των γυναικών ανέρχεται σε 60,3% έναντι 39,7% των

ανδρών. Τις κάρτες δεν "αγαπούν" μόνο οι εργαζόμενες γυναίκες αλλά και οι νοικοκυρές που αποτελούν το 39,3% του πληθυσμού, αλλά και το 50% των χρηστών πιστωτικών καρτών. (Πίνακας 3).

Η έρευνα αυτή δεν μπορούσε να παρακάμψει μια ακόμα σημαντική παράμετρο, δηλαδή το μορφωτικό επίπεδο των πολιτών που χρησιμοποιούν πιστωτικές κάρτες. Η γενική διαπίστωση είναι ότι τις κάρτες κυρίως προτιμούν οι πλέον μορφωμένοι.

Οι πολίτες με ανώτερη μόρφωση αποτελούν περίπου το 16,2% του συνολικού πληθυσμού, αλλά κατέχουν το 38,4% των πιστωτικών καρτών. Όσο χαμηλώνει το μορφωτικό επίπεδο, το πλαστικό χρήμα συγκεντρώνει λιγότερες προτιμήσεις από τους πολίτες. Η ομάδα του πληθυσμού με μέση μόρφωση, είναι και η πολυπληθέστερη αφού το ποσοστό της ανέρχεται σε 55,5%. Ωστόσο το μερίδιό της στη συνολική πίτα των καρτών φτάνει το 49,4%. Εδώ βλέπουμε την μεγάλη διαφορά που υπάρχει με την προηγούμενη ομάδα. Αρκετά μικρότερη είναι η συμμετοχή των πολιτών με βασική μόρφωση, αποτελούν το 23,3% του πληθυσμού και κατέχουν μόλις το 12,2% των πιστωτικών καρτών. (Πίνακας 4)

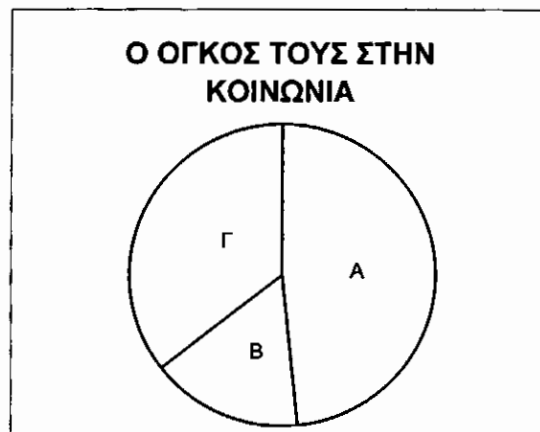
Ανάλογη είναι η εικόνα και ως προς μια άλλη παράμετρο, το οικογενειακό εισόδημα. Οι δυναμικοί καταναλωτές χρησιμοποιούν περισσότερο πιστωτικές κάρτες, αφού και το εισόδημα τους είναι αρκετά υψηλό. Σύμφωνα με την έρευνα, οι οικογένειες που έχουν μηνιαίο εισόδημα πάνω από 550,000 δρχ. δεν ξεπερνούν το 10,9% το συνολικού πληθυσμού. Το μερίδιό τους όμως στις πιστωτικές κάρτες ανέρχεται σε 17,5%. Οι έχοντες εισόδημα από 450,000 έως 550,000 δρχ. υπολογίζονται στο 11,1% και όσον αφορά την κατοχή πιστωτικών καρτών το ποσοστό του φτάνει το 15,3% του συνόλου. Στις επόμενες κατηγορίες οι επιδόσεις είναι πιο συγκεκριμένες. Οι οικογένειες με εισόδημα από 350,000 ως 450,000 δρχ. αποτελεί το 13,2% του πληθυσμού και κατέχουν το 12,5% των καρτών. Εξαίρεση αποτελεί η κατηγορία εκείνη των πολιτών με εισόδημα από 275,000 έως 350,000 δρχ. αφού

αποτελεί το 17,9% του πληθυσμού αλλά κατέχει το 19,2% των πιστωτικών καρτών. Από το ύψος αυτό του εισοδήματος και κάτω οι δείκτες είναι αρνητικοί. Στην ομάδα εισοδήματος μεταξύ 200,000 και 275,000 δρχ. που αποτελεί το 18,4% του πληθυσμού, η συμμετοχή στη χρήση καρτών δεν υπερβαίνει το 18,4%. Οι πολίτες με μηνιαίο μισθό 150.000-200.000 δρχ είναι το 15,9% της κοινωνίας μας, αλλά το ποσοστό διείσδυσης του «πλαστικού χρήματος» στην ομάδα αυτή φτάνει στο 12,7%. Αναλόγως, τα εισοδήματα 100,000-150,000 δρχ. αποτελούν το 12,6% του συνολικού και η χρήση καρτών στην κατηγορία αυτή δεν υπερβαίνει το 6,2%. Στις χαμηλότερες εισοδηματικές τάξεις οι τάσεις για τη χρήση καρτών είναι πολύ καθοδικές. (Πίνακας 5).

Το «Βήμα» 25/1/98
Κ. Χαλβατζάκης

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΟΧΗ ΚΑΡΤΩΝ

A. ΜΕΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

46,3% κάτοχοι κάρτας

48,2% του συνόλου του πληθυσμού

B. ΑΝΩΤΕΡΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

37,6% κάτοχοι κάρτας

16,2% του συνόλου του πληθυσμού

Γ. ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

16,1% κάτοχοι κάρτας

35,6% του συνόλου του πληθυσμού

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΑΝΑΛΟΓΑ ΤΩΝ ΤΟΠΟ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΤΩΝ ΧΡΗΣΤΩΝ ΚΑΡΤΑΣ

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΛΗΘ. (%)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΚΑΤΟΧΗΣ ΚΑΡΤΩΝ (%)
A.	32,3	48,7
B.	8,2	10,4
Γ.	8,4	11,4
Δ.	14,5	13,6
Ε.	18,2	10,1
Z.	18,4	5,8

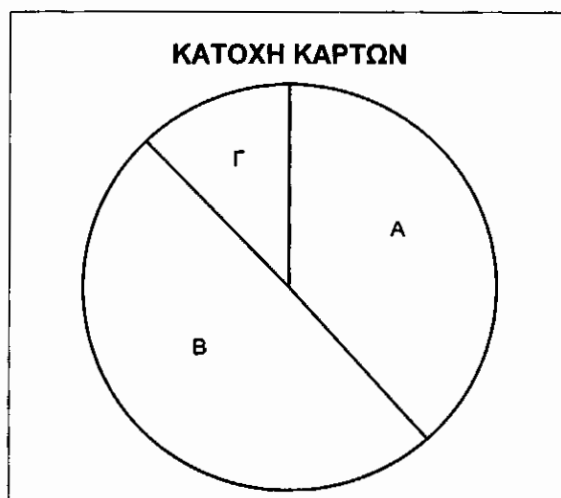
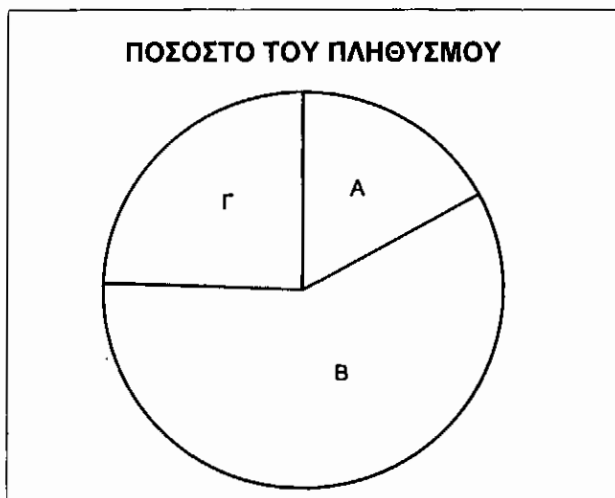
ΠΙΝΑΚΑΣ 2

ΚΑΤΟΧΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΚΑΡΤΩΝ ΚΑΤΑ ΦΥΛΟ

A ΓΥΝΑΙΚΕΣ
50,3% του πληθυσμού της χώρας
60,3% στην κατοχή καρτών

B ΑΝΔΡΕΣ
49,7% του πληθυσμού της χώρας
39,7% στην κατοχή καρτών

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

ΚΑΤΟΧΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΣΕ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ ΜΕ ΤΟ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

		Ποσοστό του πληθ. (%)	Κατοχή καρτών (%)
A	Ανώτερη Μόρφωση	16,2	38,4
B	Μέση Μόρφωση	55,5	49,4
Γ	Βασική Μόρφωση	23,3	12,2

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

ΚΑΤΟΧΗ ΚΑΡΤΩΝ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΟ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

	ΜΗΝΙΑΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΣΕ ΔΡΧ.	ΜΕΡΙΔΙΟ ΤΟΥ ΠΛΗΘ. ΕΠΙ %	ΜΕΡΙΔΙΟ ΣΤΗΝ ΚΑΤΟΧΗ ΚΑΡΤΩΝ %
A	<550,000	10,9	17,5
B	450,000-550,000	11,1	15,3
Γ	350,000-450,000	13,2	12,5
Δ	275,000-350,000	17,9	19,2
E	200,000-275,000	18,4	16,6
Z	150,000-200,000	15,9	12,7
H	100,000-150,000	12,6	6,2

- ΠΙΝΑΚΑΣ 5

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΣΕΧΕΙ Ο ΧΡΗΣΤΗΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΚΑΡΤΩΝ

Οι πιστωτικές κάρτες εκτός από προϊόν καταναλωτικής πίστης αποτελούν πλέον κοινό μέσο συναλλαγής.

Ο βασικός λόγος της μεγάλης διάδοσης των καρτών είναι η πρόσθετη ασφάλεια που παρέχουν στους κατόχους τους. Έτσι, μπορεί κάποιος να ψωνίσει με την πιστωτική κάρτα και να θέλει να εξοφλήσει αμέσως τον λογαριασμό και ησυχάζει από επιτόκια και ελάχιστες καταβολές ή αν θέλει εξοφλεί την ελάχιστη καταβολή και αφήνει το υπόλοιπο να το εξοφλήσει σε περισσότερες δόσεις, αν δεν έχει την απαιτούμενη οικονομική άνεση.

Είναι όντως ασφαλής, όμως η χρήση πιστωτικής κάρτας;

Ο κάτοχος πιστωτικής κάρτας είναι απόλυτα ασφαλής αν τηρεί ορισμένες απλές προϋποθέσεις. Το πρώτο πράγμα που πρέπει να κάνει μόλις παραλάβει την κάρτα και το PIN (τον ειδικό προσωπικό κωδικό που του δίνει πρόσβαση στα ATM' s) είναι να βάλει την υπογραφή του στο πίσω μέρος της κάρτας, στην ειδική θέση που προβλέπεται και να απομνημονεύσει τον κωδικό του. Το χαρτί με τον κωδικό πρέπει να φυλάσσεται ξεχωριστά από την κάρτα, ώστε και σε περίπτωση κλοπής να μην μπορεί ο κλέφτης να έχει πρόσβαση στα ATM' s.

Σε περίπτωση όπου χάσει την κάρτα ή πέσει θύμα κλοπής θα πρέπει να το δηλώσει αμέσως στην τράπεζα με την οποία συνεργάζεται και στην πλησιέστερη αστυνομική αρχή, ώστε να είναι κατοχυρωμένος στην περίπτωση όπου αυτός που βρήκε ή έκλεψε την κάρτα κάνει κάποια συναλλαγή ώσπου η λειτουργία της κάρτας να μπλοκαριστεί.

Φυσικά ο μελλοντικός κάτοχος την κάρτας πρώτου υπογράψει την αίτηση θα πρέπει να διαβάσει καλά τους όρους της σύμβασης, ακόμη και τα "ψιλά γράμματα" και να βεβαιωθεί ότι δεν υπάρχουν καταχρηστικοί όροι, όπως για παράδειγμα να καθίσταται ο χρήστης υπερημερίας για όλες τις δόσεις, αν καθυστερήσει

κάποιες από αυτές, να υπάρχει επιπλέον επιβάρυνση χωρίς ειδοποίηση σε περίπτωση υπέρβασης του πιστωτικού ορίου.

Αν είναι από αυτούς που τους αρέσει να εξοφλούν αμέσως όλο ή μεγάλο μέρος του πιστωτικού υπολοίπου και δεν αρκούνται στην ελάχιστη καταβολή, δηλαδή στην πληρωμή του 7% ή 10% του συνολικού υπολοίπου που υποχρεούνται να καταβάλει κάθε μήνα ο κάτοχος της κάρτας, τότε το ύψος του επιτοκίου δεν τον απασχολεί και τόσο πολύ. Αρκεί τότε να βρει μια κάρτα με χαμηλή ετήσια συνδρομή. Αν αντίθετα ανήκει στην κατηγορία αυτών που αρκούνται να εξοφλούν την ελάχιστη καταβολή και να αφήνουν το υπόλοιπο να τονίζεται, τότε θα πρέπει να βρει μια κάρτα με χαμηλό επιτόκιο. Παράλληλα και οι τράπεζες έχουν δημιουργήσει πολλές δικλίδες ασφαλείας έτσι ώστε οι κάτοχοι των καρτών σε καμία περίπτωση να μη ζημιώνονται από τυχόν απώλεια της κάρτας τους, από κλοπή ή από άλλη μορφή απάτης μέσω πιστωτικών καρτών.

Τον Νοέμβριο του 1997 με τη συμμετοχή δικαστικών, αξιωματικών της Αστυνομίας και τραπεζικών πραγματοποιήθηκε στο Λονδίνο συνδιάσκεψη, όπου ετέθησαν οι βάσεις για έκδοση σχετικής οδηγίας από πλευράς Ε.Ε. με την οποία θα τίθενται σαφή νομοθετικά πλαίσια για τη σωστή αντιμετώπιση του οικονομικού εγκλήματος της συγκεκριμένης μορφής.

Η Citibank είναι η πρώτη τράπεζα που έχει υιοθετήσει δύο νέα μέτρα ασφαλείας στις κάρτες της Visa και Mastercard. Πρόκειται για τη φωτογραφία του κατόχου στο πάνω αριστερό μέρος της κάρτας και την ηλεκτρονική υπογραφή, με την οποία μπορεί να εξακριβωθεί από τις υπηρεσίες η ταυτότητα του κατόχου. Η παράδοση του PIN γίνεται χωριστά, ενώ υπάρχει ειδικό ηλεκτρονικό σύστημα που παρακολουθεί συναλλαγματικές συνήθειες των πελατών. Σε περίπτωση που παρατηρηθεί μεγάλη απόκλιση, τότε η υπηρεσία καρτών καλεί τον πελάτη για να εξακριβώσει το γνήσιο της συναλλαγής. Έτσι ο πελάτης

διασφαλίζεται από μια υπερβολική χρέωση σε περίπτωση κλοπής της κάρτας του.

Ο έμπορος με τον οποίο συναλλάσσεται ο κάτοχος της κάρτας πρέπει και αυτός με τη σειρά του να είναι προσεκτικός. Και' αρχάς θα πρέπει ώσπου να ολοκληρωθεί η συναλλαγή, ο έμπορος να κρατά την κάρτα στα χέρια του. Κατόπιν να συγκρίνει την υπογραφή που υπάρχει στην κάρτα με αυτήν που βάζει ο συναλλασσόμενος στο ειδικό απόκομμα του μηχανήματος. Σε περίπτωση όπου υπάρχει η παραμικρή αμφιβολία, ο έμπορος πρέπει να ζητεί την ταυτότητα του κατόχου της κάρτας για να διασταυρώνει τα στοιχεία. Αν τα στοιχεία δεν συμφωνούν ζητεί από τον πελάτη ευγενικά να περιμένει και καλεί το τμήμα καρτών της τράπεζας που έχει εκδώσει τη συγκεκριμένη κάρτα για περισσότερες διευκρινίσεις.

ΑΛΛΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗΣ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

1. ATM' s (Automatic Teller Machines)

Ένα σύστημα, συνδυασμός υπολογιστή και μηχανής που σκοπό έχει να απελευθερώσει τον άνθρωπο από δραστηριότητες ρουτίνας είναι οι αυτόματες μηχανές συναλλαγής (Automatic Teller Machines-ATM's) οι οποίες χρησιμοποιούνται για συναλλαγές χρημάτων σε τράπεζες.

Τα ATM' s αναπτύχθηκαν για πρώτη φορά στις ΗΠΑ τη δεκαετία του '60. Αποτελούν ειδική κατηγορία τερματικών αυτοεξυπηρέτησης, ειδικευμένα στις συναλλαγές χρημάτων.

Η κυρίαρχη ανάγκη που δημιούργησε, τα ATM' s ήταν η αποδέσμευση του ανθρώπου από τα μετρητά. Αυτό ήταν ιδιαίτερα σημαντικό στις ΗΠΑ όπου οι επιθέσεις βίας με σκοπό τη ληστεία είχαν πάρει τρομακτικές διαστάσεις. Τα ATM' s έχουν λύσει το πρόβλημα αυτό, αφού ο κάθε πολίτης αντί να μεταφέρει μετρητά, μεταφέρει μια πλαστική κάρτα με την οποία μπορεί να έχει στη διάθεσή του χρήματα οποιαδήποτε στιγμή. Πέρα όμως από την ασφάλεια που προσφέρει η χρήση των ATM' s υπάρχει και το θέμα της εξυπηρέτησης. Οι μηχανές αυτές έχουν μισό χρόνο διεκπεραίωσης μιας συναλλαγής, 15 δευτερόλεπτα. Κανένας υπάλληλος τραπεζής δεν έχει ένα τέτοιο χρόνο εξυπηρέτησης. Ακόμη, η χρήση των ATM' s αποδεσμεύει τα γκισέ και ελαχιστοποιεί την πιθανότητα να περιμένει κάποιος στην ουρά.

Η πρώτη εγκατάσταση ATM' s στην Ελλάδα έγινε από την τράπεζα Πίστewς το 1981, η οποία εγκατέστησε 11 ATM' s σε υποκαταστήματα της στην Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Στα δύο χρόνια, το δίκτυο λειτουργούσε σε πειραματική βάση και από το 1983 άρχισε η επέκτασή και ουσιαστική προώθηση του από την τράπεζα σε ON LINE.

Ένα πρόσθετο πλεονέκτημα είναι ότι τα ATM's προσφέρουν εξυπηρέτηση ακόμη και όταν κλείσουν οι τράπεζες κάθε πολίτης έχει στη διάθεσή του μια τράπεζα 24 ώρες το 24ώρο και 7 ημέρες την εβδομάδα.

Η δυνατότητα αυτή παρέχει σιγουριά και ασφάλεια σε κάθε πολίτη, έχοντας ανά πάσα στιγμή, όποτε χρειαστεί μετρητά.

Η χρήση των ATM's προσφέρει πολλά και στις τράπεζες. Πρώτα από όλα ένα ATM σημαίνει ποιοτική εξυπηρέτηση των πελατών. Η δυσφορία της παραμονής σε μια ουρά για την ανάληψη 5,000 ή 10,000 δρχ. είναι μεγάλη. Στη συνέχεια οι υπάλληλοι αποδεσμεύονται από εργασίες ρουτίνας, καταθέσεις-αναλήψεις-ενημέρωση λογαριασμών και μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να προσφέρουν άλλες υπηρεσίες που ένα ATM δεν μπορεί να προσφέρει. Επίσης, ένα άλλο πλεονέκτημα για τις τράπεζες, είναι ότι οι τόκοι των καταθέσεων καθυστερούν κατά μια μέρα ώσπου να γίνει η μέτρηση των χρημάτων από τον υπάλληλο.

Η χρήση των ATM's και η αντικατάσταση των μετρητών γίνεται με τις πλαστικές-μαγνητικές κάρτες. Οι κάρτες αυτές, οι οποίες είναι απόλυτα προσωπικές και κανένας εκτός από τον νόμιμο κάτοχο δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει, από το μέσο για να γίνει η συναλλαγή με το ATM. Περιέχει μια μαγνητική ταινία, η οποία χωρίζεται σε τρία μέρη (Tracks) πάνω στα οποία γράφονται οι απαραίτητες πληροφορίες. Οι συνήθεις πληροφορίες που αναγράφονται είναι ο αριθμός μας PIN και το όριο του λογαριασμού. Στο τρίτο track γράφονται πληροφορίες που μπορεί να είναι η ημερομηνία που ενημερώθηκε τελευταία φορά ο λογαριασμός ή η ημερομηνία που ανοίχτηκε ο λογαριασμός.

Ο αριθμός PIN, υπάρχει σε όλες τις κάρτες, και είναι ο αριθμός που διαβάζει ο υπολογιστής και επιτρέπει τη συναλλαγή με το ATM. Τον αριθμό αυτό δεν είναι απαραίτητο να γνωρίζει ο κάτοχος της κάρτας, όπως και τις άλλες πληροφορίες που

βρίσκονται στην μαγνητική ταινία, εκείνο που πρέπει να γνωρίζει είναι ο κωδικός πρόσβασης του ATM, ο οποίος είναι συνήθως ένας τετραψήφιος αριθμός. Χωρίς τον κωδικό πρόσβασης, ένας κάτοχος δεν μπορεί να κάνει χρήση του ATM.

Επίσης, στα tracts της μαγνητικής ταινίας γράφονται και άλλες πληροφορίες, όπως ο κώδικας της χώρας, ειδικά στοιχεία για την αποκρυπτογράφηση των πληροφοριών.

Χαρακτηριστικά των ATM' s

Οι τράπεζες για την καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών τους και την εξοικονόμηση χρόνου έχουν εφοδιαστεί με αυτόματα μηχανήματα συναλλαγών ATM' s όπου μπορεί κάποιος να δει στον εσωτερικό χώρο της τράπεζας ή σε έναν τοίχο της από την εξωτερική πλευρά ή και έξω σε αντίστοιχους χώρους.

Στην Ελλάδα υπάρχουν δύο τύποι ATM' s που κυριαρχούν, αυτά που βρίσκονται μέσα στην τράπεζα και αυτά που βρίσκονται ενσωματωμένα σε ένα τοίχο. Φυσικά σε αυτά που βρίσκονται μέσα στην τράπεζα, κάποιος μπορεί να έχει πρόσβαση μόνο όταν η τράπεζα είναι ανοιχτή, ενώ στα υπόλοιπα όσο λειτουργεί το ATM.

Τα εξωτερικά ATM' s συνήθως όμως αντιμετωπίζουν προβλήματα εξαιτίας των βανδαλισμών. Ένας τρόπος προφύλαξης, η εγκατάσταση ATM' s στον προθάλαμο της τράπεζας, ο οποίος είναι αποκομμένος από τους υπόλοιπους χώρους κατά τη διάρκεια που δεν λειτουργεί.

Τα ATM' s αυτά λέγονται Lobby. Η εξωτερική πόρτα της τράπεζας ανοίγει με την μαγνητική κάρτα, κλείνει μόλις ο κάτοχος της κάρτας μπει και ξανανοίγει πάλι με την κάρτα, αφού γίνει η συναλλαγή.

Στην Αμερική υπάρχουν ATM' s εγκατεστημένα στις εθνικές οδούς σε ανοιχτούς χώρους (πλατείες, πολυσύχναστους δρόμους).

Τα ΑΤΜ' s διαχωρίζονται ανάλογα με τις συναλλαγές που διεκπεραιώνουν. Υπάρχουν ΑΤΜ' s μόνο για αναλήψεις, για αναλήψεις-καταθέσεις ενημέρωση λογαριασμών-βιβλιαρίων. Ο μέγιστος όγκος συναλλαγών που διεκπεραιώνονται μέσω ΑΤΜ' s αφορούν αναλήψεις. Το ποσοστό κυμαίνεται στο 80%.

Αξιοπιστία-Ασφάλεια των ΑΤΜ' s

Όπως και σε κάθε λειτουργικό μηχάνημα μπορούν να γίνουν λάθη, έτσι και στα ΑΤΜ' s το ποσοστό αξιοπιστίας δεν είναι απόλυτο. Το ποσοστό αξιοπιστίας αυτών των μηχανών κυμαίνεται στο 98,5% έως 99,5% Μια λάθος συναλλαγή μπορεί να συμβεί κάθε 10,000 έως 12,000 συναλλαγές. Αυτό όμως δεν αποτελεί πρόβλημα γιατί μέσα στο ΑΤΜ υπάρχει ηλεκτρονικό ημερολόγιο που καταγράφει τα πάντα, οπότε και λάθος να συμβεί, κατά τον έλεγχο που θα γίνει αργότερα θα εντοπιστεί. Έτσι ποτέ δεν πρόκειται να ζημιωθεί ο πελάτης ή η τράπεζα. Πρακτικά σχεδόν ποτέ το ΑΤΜ δεν κάνει λάθος. Όσον αφορά την ασφάλεια, είναι αδύνατο κάποιος να κλέψει από το ΑΤΜ. Τα χρηματοκιβώτια είναι σχεδόν απαραβίαστα και είναι συνδεδεμένα με συναγερμούς.

Ένας τρόπος για να κλέψει κάποιος ΑΤΜ είναι να μπει στο δίκτυο των γραμμών, απ' όπου μεταφέρονται τα δεδομένα. Αυτό δεν μπορεί να γίνει στην Ελλάδα, αφού οι τράπεζες χρησιμοποιούν μισθωμένες γραμμές, οι οποίες χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για αυτό το σκοπό.

Πρόβλημα υπάρχει μόνο στο εξωτερικό, όπου τα δεδομένα μεταφέρονται από δημόσια δίκτυα όπως το X25. Όμως η απόσταση πληροφοριών είναι δύσκολη, γιατί κάθε ΑΤΜ διαθέτει μια ειδική συσκευή που ονομάζεται Demodulation Encryption System, η οποία κωδικοποιεί τα μηνύματα και μια άλλη που βρίσκεται στα host computer η οποία τα αποκωδικοποιεί. Η

συσκευή αποκωδικοποίησης ονομάζεται Demodulation Description System.

Αν και δεν έχουν δει το φως της δημοσιότητας ειδήσεις που έχουν να κάνουν με παραβίαση των κωδικών ασφαλείας και παραπατήσεις δεδομένων στις γραμμές επικοινωνίας, είναι μάλλον απίθανο να γίνει κάτι τέτοιο. Οι κωδικοί ασφαλείας, έχουν τεράστια ισχύ. Αν ακόμη κάποιος τελικά καταφέρει και μπει στο δίκτυο δεν πρόκειται να καταλάβει τίποτα από τα δεδομένα που μεταφέρονται από αυτό.

2. Το σύστημα P.O.S. (POINT OF SALES SYSTEMS)

Η εξέλιξη της ηλεκτρονικής τεχνολογίας επηρέασε και τον τραπεζικό χώρο με αποτέλεσμα τα συστήματα πληρωμών να αποτελούν την καρδιά των τραπεζικών εργασιών.

Πρώτη η εθνική τράπεζα εφάρμοσε το σύστημα ηλεκτρονικής σύνδεσης για την καλύτερη εξυπηρέτηση των συμβεβλημένων επιχειρήσεων και των κατόχων των καρτών που εκδίδει.

Το P.O.S. πρόκειται για ένα σύστημα που δημιουργεί συνθήκες άμεσης επικοινωνίας μεταξύ αποδεκτών και εκδοτών καρτών. Αποτελείται από ένα σύγχρονο ηλεκτρονικό υπολογιστή και από τερματικές συσκευές τα P.O.S. που βρίσκονται εγκατεστημένα στα συμβεβλημένα καταστήματα. Ο ηλεκτρονικός υπολογιστής παρέχει τη δυνατότητα ελέγχου ασφαλείας της κάρτας. Οι τερματικές συσκευές είναι ειδικές τηλεφωνικές συσκευές που έχουν τη δυνατότητα "να διαβάζουν" τη μαύρη μαγνητική πίστα που βρίσκεται στο πίσω μέρος της κάρτας.

Τα P.O.S. είναι συνδεδεμένα με τον Η/Υ της τράπεζας από όπου και λαμβάνουν απευθείας την απάντηση για ότι τους ζητήθηκε.

Η όλη επεξεργασία των στοιχείων γίνεται χωρίς λάθη και καθυστερήσεις.

Τα πλεονεκτήματα που προκύπτουν από τη χρήση των P.O.S. για τους εμπόρους είναι η καλύτερη και γρηγορότερη εξυπηρέτηση των πελατών τους γιατί η ακρίβεια και η ταχύτητα του συστήματος καταργούν την καθυστέρηση που μπορεί να συμβεί σε ένα ταμείο όταν και άλλοι πελάτες περιμένουν την σειρά τους.

Η χρήση των P.O.S. είναι απλή. Ο πελάτης δίνει την κάρτα του, ο έμπορος την τοποθετεί στην ειδική υποδοχή των τερματικών και μέσα σε χρόνο εννέα δευτερολέπτων, περίπου, έχει την εξουσιοδότηση για την χρήση της κάρτας. Το σύστημα τέλος καλύπτει και τον κίνδυνο του ελέγχου γνησιότητας και ισχύος της κάρτας.

Τα πλεονεκτήματα για τους κατόχους καρτών είναι το ότι ελαχιστοποιείται η παραμονή του στο ταμείο και η ενοχλητική για την προσωπικότητά του αναμονή που ήταν αναγκαία έως ότου έφτανε η έγκριση από την τράπεζα.

Η εργασία του συστήματος P.O.S. βασίζεται στην παλιά τραπεζική τεχνική αλλά με σύγχρονα μέσα ώστε να επιτυγχάνεται ελαχιστοποίηση κόστους και χρόνου.

3. Εθνικό Διατραπεζικό Σύστημα Πληρωμών-Σύστημα ΔΙΑΣ.

Με την ανάπτυξη της τεχνολογίας και κυρίως της ηλεκτρονικής τα παραδοσιακά μέσα πληρωμής, όπως η επιταγή, άρχισαν να υποκαθίστανται με άλλα σύγχρονα μέσα, όπως η πλαστική κάρτα που υποστηρίζονται από προηγούμενα συστήματα πληρωμών.

Η νέα τραπεζική τεχνολογία επέτρεψε τη βελτίωση και διεύρυνση των τραπεζικών εργασιών, κυρίως, στον τομέα του μικρού μεγέθους καθημερινών συναλλαγών του κοινού.

Όλο και περισσότεροι πελάτες τραπεζών χρησιμοποιούν λιγότερο το χαρτονόμισμα και την επιταγή, προτιμώντας το "ηλεκτρονικό χρήμα" μέσω μια πλαστικής κάρτας.

Η ευκολία της επικοινωνίας των ανθρώπων παγκοσμίως, η ουσιαστική κατάργηση των συνόρων και η διεύρυνση των διεθνών συναλλαγών κατέστησαν το ηλεκτρονικό χρήμα διεθνές. Έτσι, παρουσιάστηκε η ανάγκη συνεργασίας των διαφόρων συστημάτων σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Οι τράπεζες ανταγωνίζονται σκληρά στην πώληση των υπηρεσιών αλλά συνεργάζονται στον τεχνικό και τεχνολογικό τομέα.

Αυτή η συνεργασία οδήγησε στην ανάγκη ύπαρξης κατά χώρα ενός φορέα συστημάτων πληρωμών που να λειτουργεί σε εθνικό επίπεδο και ταυτόχρονα να είναι και μέλος κάποιου διεθνούς φορέα που να επιτρέπει την πραγματοποίηση συναλλαγών σε όσο το δυνατόν περισσότερες χώρες.

Αν και οι συναλλαγές βασίζονται περισσότερο στο ρευστό χρήμα και λιγότερο στο λογιστικό όλο και περισσότερο ανοίγει ο δρόμος για συναλλαγές με ηλεκτρονικά συστήματα ATM' s.

Το πρώτο μεγάλο βήμα έγινε και μάλιστα από το υπουργείο οικονομικών. Οι υπάλληλοι του υπουργείου οικονομικών θα πληρώνονται μέσω τραπέζης και μάλιστα από οποιαδήποτε τράπεζα θελήσει ο καθένας χωριστά. Η Ένωση Ελληνικών τραπεζών έχοντας στόχο την προαγωγή των τραπεζικών συναλλαγών και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των τραπεζών μέσω της διατραπεζικής συνεργασίας δημιούργησε το Εθνικό Διατραπεζικό Σύστημα Πληρωμών-ΔΙΑΣ.

Στο σύστημα ΔΙΑΣ, συμμετέχουν οι ελληνικές τράπεζες και το σύστημα αυτό δίνει το δικαίωμα της συναλλαγής από οποιοδήποτε κατάστημα, οποιασδήποτε τράπεζας, σε οποιοδήποτε μέρος.

Η δημιουργία ενός ενιαίου διατραπεζικού συστήματος πληρωμών επιτρέπει τη βελτίωση και αύξηση των συναλλαγών και κάνει ανταγωνιστικές τις τράπεζες, τόσο μεταξύ τους, όσο και έναντι του ξένου τραπεζικού ανταγωνισμού.

Μέσω του διατραπεζικού συστήματος ΔΙΑΣ λαμβάνουν το μισθό τους οι δημόσιοι υπάλληλοι, ο συνταξιούχος, και

διεκπεραιώνονται και άλλες τραπεζικές εργασίες, κίνηση κεφαλαίων, επιταγές. Ως και πληρωμές φόρου με πάγιες εντολές εκτελούνται για την διευκόλυνση του πολίτη.

Οι κυριότεροι στόχοι του συστήματος είναι:

- Ο περιορισμός των ταμειακών συναλλαγών
- Ο εκσυγχρονισμός των συναλλαγών με τη χρήση προηγμένων ηλεκτρονικών συστημάτων
- Η συμπίεση του λειτουργικού κόστους των τραπεζών
- Η επίτευξη ταχύτητας και άνεσης στις συναλλαγές
- Η μείωση του κοινωνικού κόστους και τις απώλειες παραγωγικού χρόνου

Το κοινό μπορεί να εξυπηρετηθεί γρήγορα και σωστά με το διατραπεζικό σύστημα πληρωμών ΔΙΑΣ και να πάψει η ταλαιπωρία στις ουρές.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Στις σημερινές συνθήκες αγοράς, ο μόνος τρόπος για να επιβιώσει και να ατενίσει με αισιοδοξία το μέλλον μια τράπεζα, εκδότρια καρτών ή κάποιος οργανισμός, είναι η υιοθέτηση σύγχρονων και δυναμικών τρόπων δράσης στα πλαίσια ενός μεσοπρόθεσμου και μακροπρόθεσμου σχεδιασμού. Απώτερος σκοπός αυτού του σχεδιασμού είναι η εδραίωση της θέσης της επιχείρησης στην αγορά και η απόκτηση πλεονεκτήματος έναντι του ανταγωνισμού που θα της επιτρέψει να επιβάλλει τους δικούς της όρους και τελικά να έχει μια θετική πορεία.

Η εδραίωση της θέσης της επιχείρησης στην αγορά επιτυγχάνεται με τις επενδύσεις σε υψηλή τεχνολογία η οποία ελαττώνει το κόστος των εργασιών, συμβάλλει στην τοπική αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών και δίνει τη δυνατότητα διενέργειας μεγαλύτερου όγκου συναλλαγών. Στην συγκεκριμένη περίπτωση είναι αναγκαία η δημιουργία ενός υπερσύγχρονου διατραπεζικού δικτύου επικοινωνίας και η αύξηση του αριθμού των μηχανημάτων ATM' s. Απαιτείται επίσης σύγχρονη και αποτελεσματική επικοινωνία μεταξύ των διαφόρων τμημάτων καθώς και υψηλή χρησιμοποίηση της πληροφορικής σε όλους τους τομείς της τράπεζας. Ένα άλλο ουσιαστικό σημείο είναι η παροχή στην αγορά καρτών και υπηρεσιών διαφοροποιημένων από αυτά του ανταγωνιστή, με λογικό κόστος χρήσης για τον καταναλωτή. Τα προϊόντα δεν θα πρέπει να ακολουθούν, αλλά να προβλέπουν και να προηγούνται των κοινωνικοοικονομικών εξελίξεων, και να τις καλύπτουν ικανοποιητικά.

Φυσικά, δεν αρκεί μόνο να αποκτήσει πλεονεκτήματα έναντι των ανταγωνιστών αλλά θα πρέπει να το διατηρήσει.

Η διατήρηση της υπεροχής επιτυγχάνεται με τον έλεγχο του τρόπου δράσης που έχει επιλεγεί μέχρι εκείνη τη χρονική

περίοδο. Ακόμη, απαιτείται ανελλιπής καταγραφή και αξιολόγηση των κοινωνικό-οικονομικών παραγόντων που δημιουργούν τις ευκαιρίες της αγοράς.

Απαραίτητη είναι και η ύπαρξη ανοιχτής γραμμής επικοινωνίας με τους κατόχους των καρτών, τις συμβεβλημένες επιχειρήσεις, τους πελάτες των άλλων τμημάτων της τράπεζας ώστε να εντοπίζονται έγκαιρα οι νέες αγορές και να υπάρχει δραστηριοποίηση πριν από τον ανταγωνισμό.

Από όλα τα παραπάνω προκύπτει ότι οι παράγοντες κλειδιά από την μέγιστη ορθή αξιοποίηση των οποίων εξαρτάται η επιτυχία μιας τράπεζας στο χώρο των καρτών και συστημάτων πληρωμών είναι:

- α) Τεχνολογία
- β) Οργανωτική αποδοτικότητα
- γ) Εκτενές δίκτυο
- δ) Marketing

Μερικές από τις επιλογές που θα πρέπει να υιοθετηθούν από τις τράπεζες στο χώρο του πλαστικού χρήματος είναι:

- Στρατηγική διαφοροποίησης των προϊόντων καρτών και διατήρηση του μεριδίου αγοράς.
- Πολιτική εξυπηρέτησης των πελατών
- Εξασφάλιση εικόνας ποιοτικής υπεροχής και διεθνούς κύρους
- Υπογράμμιση του prestige των κατόχων της συγκεκριμένης κάρτας. Χρήση και αυστηρή επιλογή των περιοδικών για εξασφάλιση υψηλής ποιοτικής εικόνας.
- Αύξηση ετήσιας συνδρομής, με παράλληλη αύξηση και αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών.
- Ύπαρξη δυναμικής διεύθυνσης marketing, η οποία θα φροντίζει για τη δημιουργία ολοκληρωμένου προγράμματος επικοινωνίας ε τους πελάτες και θα συμβάλλει στη δημιουργία κινήτρων για τα στελέχη.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Η χρησιμοποίηση σύγχρονων ηλεκτρονικών μέσων στην καθημερινή μας ζωή, αποτελεί πλέον αδιαμφισβήτητο γεγονός. Αποκτά μάλιστα μεγαλύτερη σημασία μιας και συνδέεται άμεσα με την εξυγίανση των συστημάτων συναλλαγών, την θετική και παραγωγικότερη χρησιμοποίηση του έμψυχου και άψυχου δυναμικού των ελληνικών τραπεζών και την καλύτερη εξυπηρέτηση των συναλλασσόμενων.

Απόρροια όλων αυτών είναι η χρησιμοποίηση πιστωτικών καρτών που αποτελούν μέρος των συστημάτων πληρωμών. Αυτή τη στιγμή κυκλοφορούν περίπου 1,200,000 κάρτες, αριθμός που οπωσδήποτε έχει μεγάλα περιθώρια αύξησης. Οι λόγοι που δικαιολογούν αυτή την διαπίστωση είναι η ύπαρξη μεγάλου αριθμού νοικοκυριών που έχουν το απαιτούμενο δηλωμένο εισόδημα, το οποίο θα δικαιολογούσε την απόκτηση πιστωτικής κάρτας και τα ανάλογα μεγέθη σε άλλες Ευρωπαϊκές Χώρες είναι κατά πολύ υψηλότερα από τα δικά μας. Συγκεκριμένα, στην Ελλάδα ο αριθμός των καρτών σε σχέση με τον εργαζόμενο πληθυσμό παραμένει κάτω του 10%, ενώ ο μέσος όρος στην Ευρώπη είναι πάνω από 35% ειδικότερα στην Πορτογαλία έχει ξεπεράσει το 65%.

Ο ρυθμός ανάπτυξης του αριθμού των πιστωτικών καρτών στην Ελλάδα συγκριτικά με τους ρυθμούς ανάπτυξης των κρατών της Β. Ευρώπης ή ακόμα και της νοτίου Ευρώπης είναι σημαντικά μικρότερος. Ο μέσος όρος αύξησης των καρτών είναι 10%, ενώ στην Ευρώπη είναι 15%, στις δε χώρες της νοτίου Ευρώπης 30%.

Σύμφωνα με την διεθνή πραγματικότητα όπου αντιστοιχούν 1-3 κάρτες ανά κάτοικο, έτσι και στην Ελλάδα είναι βέβαιο ότι στο μέλλον σχεδόν όλες οι συναλλαγές θα γίνονται με κάποια μορφή πλαστικού χρήματος. Αυτό θα συμβεί διότι οι περισσότερες τράπεζες δραστηριοποιούνται σήμερα στον τομέα έκδοσης καρτών

και μάλιστα τμηματοποιώντας την αγορά τους κατά τέτοιο τρόπο ώστε να προσεγγίζουν ιδιαίτερες ακάλυπτες ανάγκες και επιθυμίες των υποψηφίων πελατών τους. Στη φάση αυτή η τεχνολογία θα παίξει για μια ακόμη φορά σημαντικό ρόλο και το INTERNET μόλις λύσει κάποια στοιχειώδη προβλήματα ασφάλειας, θα δώσει σημαντική ώθηση στις συναλλαγές με πιστωτικές κάρτες. Χαρακτηριστικά αξίζει να αναφέρουμε ότι ήδη το μεγαλύτερο βιβλιοπωλείο σήμερα στον πλανήτη είναι το amazon.com, το οποίο λειτουργεί αποκλειστικά στο INTERNET και οι συναλλαγές του πραγματοποιούνται με πιστωτικές κάρτες. Σίγουρα λοιπόν αναμένοντας μεγάλες εξελίξεις και οι μεγάλοι τραπεζικοί οργανισμοί που μπορούν να επενδύσουν στην τεχνολογία που είναι απαραίτητη για την καθιέρωση του πλαστικού χρήματος ως μέσο συναλλαγής θα ποδηγετήσουν την αγορά προς όφελος πάντα του καταναλωτή.

Καθώς προχωράμε στην καθιέρωση ενός ενιαίου ευρωπαϊκού νομίσματος, που σταδιακά θα συνυπάρχει με τα τοπικά νομίσματα, οι πιστωτικές κάρτες και γενικότερα το πλαστικό χρήμα αναμένεται να αποτελέσει ένα αποτελεσματικό τρόπο για την διευκόλυνση, αλλά και την υλοποίηση των συναλλαγών.

Η τεχνολογική εξέλιξη, διευκολύνει τη δημιουργία νέων προϊόντων του πλαστικού χρήματος, που θα καλύψουν νέες ή υπάρχουσες ανάγκες νέων κατοχών. Έτσι, η κάρτα είναι απλώς ένα μέσο αναγνώρισης ενός καταναλωτή, που έχει τη δυνατότητα να αγοράσει εμπορεύματα ή υπηρεσίες. Ο συνδυασμός του πλαστικού χρήματος δημιουργεί την ασφάλεια, την ευκολία και την ταχύτητα στις συναλλαγές των καταναλωτών, είναι δηλαδή αναμφισβήτητο το παρόν και το μέλλον των συστημάτων πληρωμών. Η μείωση των πληθωριστικών πιέσεων και η εν γένει καλύτερευση των οικονομικών δεικτών, συντελούν στη σταδιακή μείωση του κόστους του χρήματος που από την πλευρά του

επιτρέπει στις τράπεζες την μείωση των επιτοκίων και στις πιστωτικές κάρτες.

Το ότι στο μέλλον η χρήση του πλαστικού χρήματος θα κερδίζει όλο και περισσότερο έδαφος, δεν υπάρχει αμφιβολία. Εν τούτοις, η χρήση αυτή θα πρέπει να είναι ελεγχόμενη και ποτέ να μην ξεφεύγει των πραγματικών δυνατοτήτων αποπληρωμής χωρίς επιβαρύνσεις. Μια πιστωτική κάρτα αναμφίβολα εξυπηρετεί, αν πληρώνεται στα προβλεπόμενα χρονικά όρια, και δεν προσφέρεται για τον εύκολο πλουτισμό των εκδοτικών τους τραπεζών.

Πίνακας πιστωτικών καρτών που κυκλοφορούν στην ελληνική αγορά

Κάτοχος	Όνομασία κάρτας	Πιστωτικό όριο (σε δρχ.)	Ετήσια συνδρομή (σε δρχ.)	Ετήσιο επιτόκιο %	Επιτόκιο υπερμίσος %
Εταιρική	Εθνοκάρτα-Mastercard	600.000-1.200.000	10.000	23,95	26,45
	Visa Classic card	600.000-1.200.000	10.000	23,95	26,45
	Eurocard		12.000		23
	Executive Eurocard		15.000		23
	Red Club-Mastercard		12.500	23,95	26,45
	Βιβλιοφιλική	100.000	5.000	20,35	22,85
	Πρώτη Mastercard		20.000	23,95	
Εγνατία	Viacard Visa Gold		20.000	25,5	
	Viacard Visa Classic		12.000	25,5	
	Viacard Visa Εταιρική		12.000	25,5	
	Visa Ελληνογερμανικού Επιμελητηρίου (προσωπ.)		1ος χρόνος δωρεάν	29	+2,5
	Visa Ελληνογερμανικού Επιμελητηρίου Εταιρική		μη μέλη 10.000 μέλη 8.000	29	
	Travel Credit card προσωπική		6 μήνες δωρεάν μετά 10.000	27	
	Travel Credit card εταιρική		6 μήνες δωρεάν μετά 10.000	27	
	Εγνατία Μπέζας Credit		Δωρεάν	26	
	Viacard Visa Μπέζας		6 μήνες δωρεάν μετά 6.000	26	
	MINION card		5.000 για τις	27	
	Viacard Visa MINION		δύο κάρτες	27	
	Χiosbank	Xiosbank Visa		8.000	25
Xiosbank Gold Visa			21.000	25	
Panathinaikos FC Visa			15.000	25	
Xiosbank Corporate Visa			6.000		
Poplar card Visa		έως 8.000.000	8.000 για τον 1ο χρόνο	19,75	22
Creta Bank	Cretacard Classic	300.000-1.100.000	8.000	23,2	
	Cretacard Premier	από 1.200.000	18.000	23,2	
	Business Cretacard Visa		12.000		
Μακεδονίας - Θράκης	Macedonia Thrake Card	200.000-1.500.000	8.000	25,2	+2,5
ΑΤΕ	Mastercard				
	ΑΤΕ Κάρτα Visa	μέχρι 500.000	4.000	23,5	+2,5
	Silverstar Visa	μέχρι 750.000	9.000	23,5	
Εμπορική	Goldstar Visa	μέχρι 1.500.000	17.000	23,5	
	Εμποροκάρτα	από 30.000	4.000	23,5	+2,5
	Εμποροκάρτα Visa	έως 3.000.000	8.000	24,5	
	Εμποροκάρτα Card	1.000.000-3.000.000	18.000	24,5	
	Εμποροκάρτα Business		10.000	24,5	
	Εμποροκάρτα Business Visa		12.000	24,5	
	Telebank Debit				

Πίνακας πιστωτικών καρτών που κυκλοφορούν στην ελληνική αγορά

Τράπεζα	Όνομασία κάρτας	Πιστωτικό όριο (σε δρχ.)	Ετήσια συνδρομή (σε δρχ.)	Ετήσιο επιτόκιο %	Επιτόκιο υπερ/μίας %	
Εθνική	Ιονοκάρτα Visa	από 300.000	7.500	25,2	27,7	
	Ιονοκάρτα Visa Company	ειδικά όρια	10.000	25,2	27,7	
	Artion Visa	5.000.000	12.000		27,7	
	Κάρτα Cash 24			25,2		
Ενική	Fivestar Visa	έως 5.000.000	9.000	24 (ειδικό) 20,9	26,5 22,5	
Πιστεως	Alphacard Visa (ασημ.)	έως 8.000.000	8.000	26	28,5	
	Alphacard 2000					
	Εταιρικά Alphacard Visa					
	American Express (πράσ.)		20.000	18	20,5	
	Καλογήρου			26	28	
	Dynamic Visa		6.000	19,9		
					6 πρώτους μήνες	26,4
Κεντρικής Ελλάδος	ΕΛΠΑ Visa			25	27,5	
	Silvestar Visa	750.00	9.000	23	+2,5	
	Goldstar Visa	1.500.000	17.000	23		
Interbank	Interamerican Visa	έως 8.000.000	11.000	25	+2,5	
Citibank	Citibank Visa	200.000-700.000	12.000	27,48		
	Χρυσή Citibank Visa	ελάχιστο 1.200.000	20.000	27,46		
	Φοιτητική Citibank Visa	200.000	12.000	27,48		
	Citibank mastercard	200.000-700.000	12.000	27,48		
	Diners		22.000	22-24		
DINERS	Diners Ελεύθερου συναλλάγμ.		22.000			
	Diners Domestic		10.000			
	Diners Select		15.000			
	Diners VIP		15.000			
	Diners Club Panafon		20.000			
	Αττικής	Attica card Visa Premier		7.000	26,95	
	Attica card Visa Classic		18.000	26,95	+2,5	
Ετεγαστική	Homecard Mastercard	300.000-1.000.000	6.000	24,44	+2,5	
Κτηματική	K-Mastercard		7.000	24		
	Εργασίας	Ergo card Visa Classic	10.000	25,2	+2,5	
Πειραιώς	Ergo card Visa Business			25,2		
	Πειραιώς Visa Classic		10.000	20		
	Πειραιώς Visa Gold		20.000	18		
	Εταιρική Πειραιώς Visa		10.000			
	Helvetia Visa		11.000	20		
	Κωτσόβολος ΚΑΠΑ Visa			20		
BMP	Premier χρυσή		25.000	26		
ABN-AMRO	ABN-AMRO Visa		6.000	25		
	ABN-AMRO Visa Gold		15.000	25	+2,5	

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 📖 Περιοδικό Οικονομία
- 📖 Εφημερίδα "Το Βήμα"
- 📖 Εφημερίδα "Το Έθνος"
- 📖 "Ναυτεμπορική"
- 📖 "Οικονομικός Ταχυδρόμος"
- 📖 Ανάπτυξη-Δελτίο ΕΒΕΑ
- 📖 Εφημερίδα "ΕΞΠΡΕΣ" - Ειδική Έκδοση
- 📖 Βιβλίο "Τραπεζικές Εργασίες" Ι. Χολέβας

